

Freelancereiden työmarkkinatutkimus 2012

Yksikönjohtaja Sakari Nurmela
Työnro: 220103580

TNS Gallup Oy, Itätuulenkujä 10, 02100 Espoo

Tämän tutkimuksen tulokset on tarkoitettu vain tilaajan omaan käyttöön. Niitä ei saa lainata, luovuttaa, jälleenmyydä tai julkaista ilman tutkimusyhtymän lupaa.

Freelancereiden työmarkkinatutkimus 2012

Keskimääräinen vuosiansio laski 24.300 euroon

Freelancereiden keskimääräinen kokonaislaskutus oli 35.100 euroa vuonna 2012. Keskimääräinen verotettava tulo oli 24.300 euroa.

Palkkatutkimuksissa usein käytetty mediaani l. keskimäinen luku jäi molempien yhteydessä hieman keskiarvoa pienemmäksi. Mediaanikokonaislaskutus asettui 30.000 euroon ja verotettava mediaanitulo 22.100 euroon.

Tutkimukseen osallistuneiden ilmoittamien tietojen perusteella freelancereiden keskimääräinen vuotuinen kokonaislaskutus on kahdessa vuodessa vähentynyt 400 eurolla ja verotettava tulo 1.200 euroa.

Taulukko 1a. Freelancereiden kokonaislaskutus 2002 - 2012 (€).

	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Aritm. keskiarvo	33.000	34.500	34.200	36.200	35.500	35.100
10	14.200	15.200	12.000	13.000	13.500	11.000
25	20.000	23.000	19.400	20.800	21.600	18.000
50	28.700	30.700	29.000	32.000	30.500	30.000
75	42.000	41.800	45.000	48.000	45.000	46.800
90	57.000	55.900	62.700	65.000	62.200	63.000

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 343 vastaajaa antoi kokonaislaskutustaan ja 320 verotettavaa tuloaan koskevia tietoja.

Taulukko 1b. Freelancereiden verottajalle ilmoittama tulo 2002 - 2012 (€).

	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Aritm. keskiarvo	23.100	23.200	23.500	25.000	25.500	24.300
10	8.600	10.000	7.800	8.000	8.800	7.000
25	13.800	14.400	13.800	14.700	14.500	12.000
50	21.000	20.200	22.000	23.000	23.000	22.100
75	30.000	30.000	30.000	33.000	35.000	34.000
90	40.000	38.600	42.000	46.000	45.100	45.000

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 343 vastaajaa antoi kokonaislaskutustaan ja 320 verotettavaa tuloaan koskevia tietoja.

Raportin liitteenä olevista taulukoista käy ilmi eri freelancer-ryhmien kokonaislaskutukseen ja verotettavaan tuloon liittyvät tiedot (aritmeettiset keskiarvot sekä luvut fraktiileittain, 50=mediaani).

Yhteenvedon omaisesti voidaan kuitenkin todeta mm. se, että naisten (23.400) ilmoittama verotettava tulo on pienempi kuin miesten (25.500). Sukupuolten välisen eron havaitsee myös kokonaislaskutuksesta: naisilla se oli ollut € 33.300, kun miehet ilmoittivat keskimäärin 37.900 euron suuruisesta laskutuksesta.

Maakuntakeskuksissa asuvien ansiot olivat keskimääräistä suuremmat, 25.300 euroa. Pääkaupunkiseudulla asuvat olivat ilmoittaneet verottajalle tuloja 24.900:lla, muilla paikkakunnilla asuvat 24.100 eurolla. Ulkomailla asuvien verotettava tulo oli ollut 15.500 euroa.

Yhteensä 71 prosenttia kertoi olevansa YEL -vakuutusvelvollinen. Kun heiltä tiedusteltiin, mille työtulolle kyseinen vakuutus on otettu, keskimääräiseksi tulokseksi muodostui 19.200 euroa.

Lisäksi tarkasteltiin (jäsenmaksulajin mukaan) itsemaksavien ja yrittäjäfreelancereiden antamia tietoja. Ensin mainituista 57 prosentilla oli YEL -vakuutus ja se oli otettu 17.700 euron työtulolle. Jälkimmäisistä 95 prosenttia lukeutui vakuutusvelvollisiin, ja tämä joukko oli ottanut vakuutuksen keskimäärin 20.200 euron tulolle.

Pääosin lehdistölle työskentelevistä YEL -vakuutusvelvollisia oli 81 ja pääosin radion ja television lukuun toimivista 37 prosenttia. Lehdistön tässä yhteydessä ilmoittama summa oli 19.400 ja radio/tv-väen 16.100 euroa.

Valokuvaajilla ja graafikoilla suurin kokonaislaskutus, kääntäjien ansiot suurimmat

Valokuvaajien kokonaislaskutus nousi viime vuonna keskimäärin 41.400 euroon. Graafikoiden, graafisten suunnittelijoiden ja AD:eitten kokonaisansio oli puolestaan ollut vastaavana aikana 38.700 euroa.

Kääntäjien verottajalle ilmoittamat tulot, € 38.200, olivat suuremmat kuin muissa tehtävissä toimivilla. Toimittajien sekä kokonaislaskutus (€ 33.800) että verotettava tulo (€ 23.600) puolestaan alittivat koko joukon keskiarvon.

Lehdistölle ja verkkojulkaisuille toimittajan työtä tekevien kokonaislaskutus oli ollut 34.000 euroa, sähköiselle medialle työskentelevillä hieman pienempi, 31.600 euroa. Ensin mainittujen verottajalle ilmoittama tulo oli ollut 23.200, jälkimmäisten 28.300 euroa.

Pääosin televisiolle työskentelevät ilmoittivat laskutukseen suurempia lukuja kuin sellaiset freelancerit, joiden pääasialliset toimeksiantajat kuuluvat lehdistöön.

Pääosin televisiolle työtä tehneiden freelancereiden keskimääräinen kokonaislaskutus oli ollut 33.900 ja ansiot 28.200 euroa. Pääasiassa sanomalehtityötä tekevät olivat laskuttaneet kokonaisuudessaan 30.600 euroa ja ilmoittaneet verottajalle tulokseen 21.300 euroa. Toimeksiantonsa pääasiassa aikakauslehdistä hankkineet olivat laskuttaneet € 33.300:lla ja ilmoittaneet verottajalle tulokseen 21.800 euroa.

Pääosin asiakaslehdistölle tai viestintätoimistoille palveluitaan tarjonneiden kokonaislaskutus oli ollut muuta lehdistöä suurempi, 43.700 euroa. Kyseinen joukko kertoi verotettavan tulonsa olleen 25.800 euroa.

Kun nämä kolme ryhmää yhdistää, pääsee selville pääosin lehdistölle työskennelleen joukon keskimääräisestä laskutuksesta ja tuloista. Ensin mainittu oli 35.800 ja jälkimmäinen 22.900 euroa.

Mitä enemmän freelancereilla oli ollut paljon toimeksiantajia, sitä suuremmaksi kokonaislaskutus oli noussut.

Vuoden 2012 aikana vain yhdelle toimeksiantajalle työtä tehneiden laskutus oli ollut keskimääräistä pienempi 26.700 euroa, kun esim. useammalle kuin kymmenelle toimeksiantajalle työskennelleiden vastaava summa oli noussut 52.900 euroksi.

Näiden ryhmien verottajalle ilmoittamat tulot erosivat huomattavasti vähemmän. Yhdelle toimeksiantajalle työskennelleillä ne olivat 20.800 ja yli 10 toimeksiantajan palveluksessa

olleilla 27.600 euroa. 6-10 toimeksiantajalle työtä tehneiden verottajalle ilmoittamat tulot olivat hieman suuremmat, 28.200 euroa.

Yritysmuodossa toimivien kokonaislaskutus keskimääräistä suurempi, verottajalle ilmoitettu tulo vaihtelee vähemmän toimintamuodon mukaan

Kokonaislaskutus kasvaa siirryttäessä yhtiömäiseen toimintamuotoon. Ryhmään ”henkilöyhtiö” kuuluvilla laskutus oli 39.000 ja ryhmän ”muussa yhtiömuodossa” jäsenillä 53.200 euroa. Toiminimellä työskentelevät olivat laskuttaneet hieman vähemmän (€ 36.900) kuin ne, joilla on henkilöyhtiö. Ryhmään verokortti ja muu yhtiömuoto kuuluvien laskutus oli ollut 32.000 euroa.

Taulukko 2a. Kokonaislaskutus ja verotettava tulo toimintamuodon mukaan (€).

	Vero- kortilla itsenäinen	Vero- kortilla työsuht.	Vero- kortilla yht.	Ennakkoperintärek.
Kokonaislaskutus				
Aritmeettinen keskiarvo.....	24.800	29.000	26.700	36.300
Mediaani	22.000	27.600	25.000	34.400
Verotettava tulo				
Aritmeettinen keskiarvo.....	19.500	26.600	22.500	29.700
Mediaani	16.200	26.000	20.000	27.700
	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muu yhtiö- muoto	Vero- kortti ja yhtiömuoto
Kokonaislaskutus				
Aritmeettinen keskiarvo.....	36.900	39.000	53.200	32.000
Mediaani	34.000	34.000	50.300	34.500
Verotettava tulo				
Aritmeettinen keskiarvo.....	23.700	29.500	28.000	30.700
Mediaani	21.000	24.000	25.000	32.500

Luvut perustuvat kaikkien vastaajien ilmoitukseen. 343 vastaajaa antoi kokonaislaskutustaan ja 320 verotettavaa tuloaan koskevia tietoja.

Muussa yhtiömuodossa toimivien verotettava tulo oli 28.000 euroa. Henkilöyhtiössä työskentelevillä se oli hieman korkeampi, 29.500 euroa. Tässä yhteydessä suurimman luvun ilmoittivat freelancerit, jotka työskentelevät sekä verokortilla että yhtiömuodossa, 30.700 euroa.

Verokortilla työsuhteisena työskentelevien verottajalle ilmoitetut tulot olivat olleet 26.600 ja verokortilla itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivilla 19.500 euroa.

Kun näitä kahta ryhmää tarkastelee yhdessä, keskimääräiseksi verotettavaksi tuloksi muodostuu 22.500 euroa.

Ennakkoperintäkisterissä olevilla vastaava summa kohosi 29.700 euroon. Tämän ryhmän keskimääräinen kokonaislaskutus oli ollut 36.300 euroa. Verokortilla toimivilla vastaava summa oli ollut 26.700 euroa.

Kun tilannetta tarkastelee jäsenmaksulajin mukaan (taulukko 2b), havaitsee yrittäjä-freelancereiden laskuttaneen vuonna 2012 suurempia summia kuin itsemaksavat, ryhmään ”radio/tv valtakirjaperintään” kuuluvat tai osuuskuntamuodossa toimivat.

Yrittäjäfreelancereiden laskutus nousi 40.900:een ja muilla edellä mainituilla. (vastaavassa järjestyksessä) 28.300, 35.600 ja 32.100 euroon.

Taulukko 2b. Kokonaislaskutus ja verotettava tulo jäsenmaksulajin mukaan (€).

	Itse- maksava	Radio/tv valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta
Kokonaislaskutus				
Aritmeettinen keskiarvo.....	28.300	35.600	40.900	32.100
Mediaani	25.600	34.500	36.700	30.000
Verotettava tulo				
Aritmeettinen keskiarvo.....	22.100	32.600	25.300	23.100
Mediaani	21.200	31.700	23.800	24.500

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 343 vastaajaa antoi kokonaislaskutustaan ja 320 verotettavaa tuloaan koskevia tietoja.

Ryhmän "radio/tv valtakirjaperinnässä" kuuluvien verottajalle ilmoittama keskimääräinen tulo oli suurempi (€ 32.600) kuin millään kolmesta muusta ryhmästä. Itsemaksavilla se oli 22.100, yrittäjäfreelancereilla 25.300 sekä osuuskunnassa toimivilla 23.100 euroa.

Radio- ja tv -freelancereiden laskutus ja verotettavat tulot suuremmat kuin lehtityötä tekevien

Lehdistöfreelancereiden verotettava tulo € 23.500 oli vuonna 2012 hieman pienempi kuin koko joukon keskimääräinen (€ 24.300). Sama pätee mediaanituloon, joka oli lehdistöllä € 20.500 ja koko vastaajajoukolla € 22.100.

Lehdistön keskimääräinen kokonaislaskutuskin € 35.000 alitti niukasti koko vastaajajoukon keskiarvon (€ 35.100). Lehdistön mediaanilaskutus oli täsmälleen sama kuin koko joukolla keskimäärin (€30.000).

Taulukko 3a. Lehdistöfreelancereiden kokonaislaskutus ja verottajalle ilmoitettu tulo 2002 - 2012 (€).

	Kokonaislaskutus					
	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Aritm. keskiarvo	37.200	34.800	34.400	35.400	35.400	35.000
10	14.600	15.000	12.000	12.000	13.800	11.000
25	20.000	22.800	19.000	20.000	22.000	18.000
50	30.000	31.200	29.500	31.500	30.000	30.000
75	42.000	42.000	45.800	46.800	45.000	46.600
90	58.000	56.900	63.800	65.000	62.000	65.300
	Verotettava tulo					
	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Aritm. keskiarvo	22.000	22.200	22.700	24.000	24.100	23.500
10	8.500	9.500	7.700	8.000	8.100	6.400
25	13.500	13.400	13.000	14.300	14.100	11.900
50	21.000	19.400	21.300	22.800	22.300	20.500
75	28.400	28.400	28.300	31.600	32.300	33.200
90	35.800	37.000	41.000	44.000	43.000	45.300

Radio- ja tv-freelancereiden kokonaislaskutus ja verotettava tulo olivat korkeammat kuin lehdistöfreelancereiden. Laskutusta ilmoitettiin kertyneen 36.200 euron verran. Radio- ja tv-freelancereiden keskimääräinen verotettava tulo oli ollut 30.500 euroa.

Taulukko 3b. Radio/tv-freelancereiden kokonaislaskutus ja verottajalle ilmoitettu tulo 2002 - 2012 (€).

	Kokonaislaskutus					
	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Aritm. keskiarvo	28.700	32.100	35.400	41.400	35.600	36.200
10	8.700	19.400	12.000	18.100	13.000	16.000
25	13.900	23.600	18.500	27.300	20.300	21.800
50	24.000	28.700	30.000	36.500	33.800	36.800
75	36.100	40.700	46.000	54.400	44.700	47.700
90	54.800	46.200	65.000	72.300	65.000	53.200
	Verotettava tulo					
	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Aritm. keskiarvo	27.900	29.700	29.700	31.400	30.500	30.500
10	9.700	16.300	10.800	8.000	9.600	14.700
25	15.800	21.200	20.000	17.300	15.600	18.500
50	23.500	26.300	27.000	28.000	32.000	30.000
75	39.800	38.700	39.600	44.000	40.900	39.700
90	47.800	44.100	51.400	60.000	50.000	45.500

Keskimääräiset kokonaiskulut noin 11.000 euroa

Ilmoitetut kokonaiskulut asettuivat 11.100 euroon. Kahdessa vuodessa kulut ovat nousseet noin kuusi prosenttia.

Taulukko 4a. Freelancer -toiminnasta aiheutuneet keskimääräiset kokonaiskulut toimintamuodon mukaan (€).

	Vero- kortilla itsenäinen	Vero- kortilla työsuht.	Vero- kortilla yht.	Ennako- perintärek.
Aritmeettinen keskiarvo.....	4.400	2.400	3.600	7.500
	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muu yhtiö- muoto	Vero- kortti ja yhtiömuoto
Aritmeettinen keskiarvo.....	13.300	15.000	25.700	7.900

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 328 vastaajaa antoi kulujaan koskevia tietoja.

Taulukkoon 4a on merkitty kokonaiskulut vastaajan toimintamuodon ja mukaan. Yhtiömuodossa toimivilla ne ovat moninkertaiset verrattuna työskenteleviin. Ryhmään muu yhtiömuoto (eli osakeyhtiöt ja osuuskunnat) kuuluvien keskimääräiset kulut olivat olleet € 25.700.

Taulukko 4b. Freelancer -toiminnasta aiheutuneet keskimääräiset kokonaiskulut jäsenmaksulajin mukaan (€)/tv

Itse- maksavat lehdistö	Itse- maksavat radio/tv	Itse- maksavat yhteensä	Yrittäjä- freelancerit lehdistö	Yrittäjä- freelancerit radio/tv	Yrittäjä- freelancerit yhteensä
6.700	3.200.	5.900	17.600	9.900	10.700

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 328 vastaajaa antoi kulujaan koskevia tietoja.

Taulukossa 4b on tarkasteltu jäsenmaksulajeja, tarkemmin itsemaksavien ja yrittäjäfreelancereiden ilmoittamia tuloja. Lisäksi on erikseen ilmoitettu molemmista, minkälaiset olivat olleet pääosin lehdistölle ja radiolle/televisiolle työskennelleiden kulut.

Pääosa tuloista journalistisesta freelancer-toiminnasta, runsas kolmannes tekee myös muita töitä

Vastaajien tuloista keskimäärin 71 prosenttia oli kertynyt journalistisesta freelancer-toiminnasta. Niiden merkitys on keskimääräistä suurempi ryhmään radio-TV-freelancer kuuluville. Heidän joukossaan freelancer-toiminnan osuus verotettavasta tulosta oli ollut 86 prosenttia.

Alle 45-vuotiaiden tuloista ne kattoivat noin 75 prosenttia. Yli 55-vuotiaat kertoivat, että journalistisesta freelancer-toiminnasta saadut tulot muodostivat viime vuonna noin 63 prosenttia heidän kokonaisansioistaan.

Yhteensä 37 prosenttia oli tehnyt myös muuta ansiotyötä kuin journalistisen alan freelancer-työtä. Kaksi vuotta sitten vastaava joukko oli pienempi, 29 prosenttia.

Verokortilla toimivista työsuhteisista 46 prosenttia kertoi tehneensä muutakin kuin journalistista ansiotyötä. Ennakkoperintärekisterissä olevista 22 prosentilla oli ollut muita ansioita. 64 prosenttia sekä verokortilla että yhtiömuodossa toimivista ilmoitti vastaavasta, henkilöyhtiöissä toimivista 45 prosenttia.

Alityöllistettyjen määrä kasvoi, täystyöllistettyjen väheni

Noin joka kolmas tunti olleensa täystyöllistetty vuonna 2012. Kymmenesosa oli mielestään ollut ylityöllistetty. Melkein joka toinen, 46 prosenttia, koki olleensa alityöllistetty.

Alityöllistyneiden määrä kasvoi kahdessa vuodessa yhdeksällä prosenttiyksiköllä: vuonna 2010 kyseiseen vain 37 prosenttia koki lukeutuvansa kyseiseen joukkoon. Jos tilannetta vertaa neljän vuoden takaiseen, ero on erittäin suuri. Vuonna 2008 nimittäin vain 28 prosenttia koki olleensa alityöllistetty.

Silloin enemmistö (54 %) piti itseään täystyöllistyneinä. Neljässä vuodessa siten ajattelevien määrä on vähentynyt peräti 19 prosenttiyksikköä. Ylityöllistettyjen osuus sitä vastoin on pysynyt koko tutkimusajan varsin vakiona (noin 10 prosenttina).

Alityöllistyneiltä kysyttiin, kuinka monta prosenttia tavoitetyöajastaan eli siitä työajasta, jonka he olisivat voineet tai halunneet työskennellä, he itse asiassa tekivät työtä. Ylityöllistyneille esitettiin vastaava kysymys.

Nämä olivat työskennelleet arvionsa mukaan 30 prosenttia enemmän kuin olisivat toivoneet (heidän keskiarvonsa oli 130, kun tavoitetyöaika merkittiin 100:lla). Alityöllistyneiden tilanne oli huonompi, sillä heidän keskiarvonsa oli vain 60 prosenttia tavoitetyöaikana pidetystä.

Vastaavat vuoden 2010 tilannetta peilanneen tutkimuksen luvut olivat 124 ja 61. Vuonna 2010 ne arvioitiin 122:ksi ja 62:si, 2006 126:ksi ja 59:ksi.

Työllistyminen näkyy ansioissa. Alityöllistettynä itseään pitävien verotettava tulo oli ollut keskimäärin 16.500 euroa (kaksi vuotta aiemmin 19.400 €).

Niillä, jotka omasta mielestään olivat olleet ylityöllistettyjä, vastaava summa kohosi 36.800 (31.900 €) euroon. Täystyöllisiksi itsensä kokeneet olivat ilmoittaneet verottajalle keskimäärin 30.800 (29.700 €) euron tulot.

Freelancerit tekevät vuodessa keskimäärin 38 täyttä työviikkoa, keskimääräinen viikkotuntiaika 32 tuntia

Freelancerit käyttivät viime vuonna työntekoon keskimäärin 32 tuntia viikossa eli kaksi tuntia vähemmän kuin kaksi vuotta sitten. Vuonna 2008 vastaava luku oli 35 tuntia. Vuonna 2006 työtä tehtiin keskimäärin 34 tuntia viikossa. Vuoden 2004 työmäärä oli 36 tuntia.

Verokortilla toimivat itsenäiset ammatinharjoittajat (jotka huolehtivat itse eläkemaksuisaan) olivat tehneet 31 -tuntista työviikkoa. Vastaavaan kategoriaan kuuluvien työsuhteisten keskimääräinen viikkotyöaika oli ollut 32 tuntia.

Pisin työaika oli ollut niillä, jotka tekevät työtä useammalle kuin 10 toimeksiantajalle (36 tuntia). Yhden toimeksiantajan lukuun työskentelevien keskimääräinen työviikko oli kestänyt 30 tuntia.

Radio-ja-tv-freelancereiden työviikon keskimääräinen pituus oli ollut 36 tuntia, ryhmään "Freelancer muussa yhtiömuodossa" kuuluvien 35 tuntia. Itsemaksavat olivat työskennelleet keskimääräisen työviikkonsa aikana 30 tuntia.

Pääkaupunkiseudulla asuvat tekivät vuonna 2012 alan työtä keskimäärin 32 tuntia. Maakuntakeskusten (32 tuntia) ja maaseutupaikkakuntien vastaajien (33 tuntia) työaika oli ollut käytännössä samanmittainen.

Työtä tehtiin vuonna 2012 keskimäärin 38 viikkoa (keskimääräinen kokonaisten työviikkojen määrä) eli kaksi viikkoa vähemmän kuin vuonna 2010.

Naisten ja miesten sekä eri-ikäisten freelancereiden vastaukset sijoittuvat keskiarvon tuntumaan, samoin eri-ikäisten freelancereiden.

Yhdelle toimeksiantajalle työskennelleiden keskimääräinen kokonaisten työviikkojen lukumäärä oli ollut 31 kpl.

Eniten niitä oli sellaisilla, joiden työpanos oli jakaantunut 6-10 toimeksiantajalle tai useammalle, 40 viikkoa. Toiminimellä tai yhtiömuodossa toimineiden freelancereiden työviikkojen määrä ylitti 40 kpl.

Alkuvuosi 2013 lievän optimismin vallassa

Vastaajia pyydettiin arvioimaan vuoden 2013 alkupuoliskon toimeksiantojen lukumäärää ja niistä maksettuja palkkioita suhteessa tilanteeseen vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin.

Kaikkiaan 42 prosenttia totesi toimeksiantojen määrän pysyneen ennallaan. Aiempaa enemmän niitä on ollut 18 prosentilla, kun 34 prosenttia totesi toimeksiantojen lukumäärän vähentyneen edellisvuodesta.

Kun vastaajat silloin vertasivat kevään 2009 tilannetta vastaavaan aikaan vuonna 2008, peräti 43 prosenttia kertoi vähentyneistä toimeksiannoista. Vain 15 prosentilla niitä oli ollut enemmän ja 41 prosentin tilanne oli pysytellyt ennallaan.

Kaksi vuotta sitten 27 prosenttia raportoi vähentyneistä ja 21 lisääntyneistä toimeksiannoista, kun 46 prosenttia kertoi tilanteen pysyneen entisellään.

Uusimmat tulokset kertovat kokonaisuudessaan negatiiviseen suunnan jatkuneen, mutta muutoksen olleen lievempää kuin 2009 - 2010.

Alla oleviin taulukkoihin (taulukot 5a ja 5b) on merkitty koko joukon lisäksi vähiten ja eniten ansaitsevan kymmenen prosentin arviot tilanteesta (suluissa vastaavat arviot 2011).

Taulukko 5a. Toimeksiantojen määrä alkuvuonna 2013 verrattuna vastaavaan ajankohtaan 2012 (%)

		Vähiten ansaitseva	Eniten ansaitseva
	Kaikki	10 %	10 %
On ollut enemmän.....	18 (21)	21 (29)	6 (17)
Osapuilleen entisellään	42 (46)	21 (36)	58 (48)
On ollut vähemmän.....	34 (27)	47 (31)	36 (33)

Vaikka kyse on vain tietynlaisista joukon ääripäistä (jolloin tarkastelu edellyttää maltillisuutta), voidaan ajatella, että kulunut kevät on lisännyt eriarvoisuutta.

Vähiten ansaitsevien saamat toimeksiannot ovat vähentyneet enemmän verrattuna eniten ansaitseviin. Vähän ansaitsevat kertoivat useammin myös pienentyneistä palkkioista.

Taulukko 5b. Toimeksiannoista maksettavien palkkioiden määrät alkuvuonna 2013 verrattuna vastaavaan ajankohtaan 2012 (%)

		Vähiten ansaitseva	Eniten ansaitseva
	Kaikki	10 %	10 %
Kasvaneet.....	9 (12)	3 (12)	3 (10)
Osapuilleen entiset.....	68 (65)	59 (64)	69 (63)
Pienentyneet.....	12 (18)	25 (17)	19 (19)
Osa noussut, osa pienentynyt.....	5 (5)	3 (-)	8 (7)

Valtaosalla koko joukosta palkkioiden määrä on kuitenkin pysynyt ennallaan. Kaikkiaan 68 prosenttia totesi, että tilanne on osapuilleen entinen.

Yhdeksällä prosentilla toimeksiannoista maksettavien palkkioiden määrät ovat kasvaneet ja 12:lla pienentyneet. Viisi prosenttia totesi tilanteen tältä osin vaihtelevan.

Ne, joille oli maksettu pienempiä palkkioita, raportoivat keskimäärin 22 prosentin vähennyksestä edelliseen vuoteen verrattuna. Se joukko, jonka palkkiot olivat kasvaneet, kertoivat muutoksen olleen keskimäärin 11 prosenttia.

Työ antaa runsaasti henkistä tyydytystä, enemmistö melko tyytyväinen aineelliseen hyvinvointiinsa ja töiden jatkuvuuteen

Freelancereiden enemmistö kertoi olevansa vähintään melko tyytyväinen moniin työtään ja elinolosuhteitaan koskeviin asioihin.

Vaikka vain 6 prosenttia on erittäin tyytyväinen aineelliseen hyvinvointiinsa yleensä, siihen melko tyytyväisiä löytyy 43 prosenttia. Henkinen hyvinvointi tyydyttää vielä useampaa: 21 prosenttia oli siihen erittäin ja 53 prosenttia melko tyytyväinen.

Töiden jatkuvuutta koskevat vastaukset olivat samantyyppiset. Kaikkiaan 13 prosentin mielestä tilanteeseen on syytä olla erittäin tyytyväinen, 40 prosentin valittua tässä yhteydessä vaihtoehdon melko tyytyväinen.

Tyytyväisyys aineelliseen hyvinvointiin jatkoi vähenemistään. Ero (erittäin ja melko tyytyväisten yhteenlaskettujen osuuksien perusteella) edelliseen oli tosin vain viisi prosenttiyksikköä. Toisaalta kun tilannetta vertaa vuoteen 2006, tilanne on aivan toinen. Silloin 21 prosenttiyksikköä useampi kuin nyt oli tyytyväinen omaan aineelliseen hyvinvointiinsa.

Myös työn jatkuvuutta koskevat käsitykset ovat nyt aiempaa hieman negatiivisemmat. Tässäkin ero edelliseen, 2010 tilannetta luodanneeseen, tutkimukseen on vähäinen. Tilanne on toinen, kun freelancereiden tämänhetkisiä ajatuksia vertaa heidän vuonna 2004 esittämiinsä käsityksiin, Silloin 16 prosenttiyksikköä useampi kuin nyt suhtautui luottavasti töidensä jatkuvuuteen.

Tyytyväisyys henkiseen hyvinvointiin on sen sijaan entistä tasoa. Kolme neljäsosaa tutkimuksiin osallistuneista on jo pitkään ollut siihen vähintään melko tyytyväinen.

Vuosiloma kesti 4,3 ja pisin yhtenäinen lomajakso 3,1 viikkoa

Freelancereiden vuosiloma oli kestänyt vuonna 2012 keskimäärin 4,3 viikkoa. Pisin yhtäjaksoinen lomajakso oli puolestaan ollut 3,1 viikon mittainen. Tulokset ovat kokonaisuudessaan samantyyppiset kuin aiemmin. Tosin vuosiloma oli nyt ollut pitempi kuin kertaakaan aiemmin.

35 – 44 -vuotiaat olivat pitäneet lomaa keskimäärin 4,8 viikkoa, 45–54 -vuotiaat melkein yhtä pitkään (4,4 viikkoa). Myös 45 – 55 -vuotiaat ja tätä vanhemmat olivat lomailleet hieman yli neljä viikkoa. Alle 35 -vuotiaiden loma oli kestänyt 3,8 viikkoa

Kun tilannetta tarkastelee jäsenmaksulajin mukaan, havaitsee yrittäjäfreelanceiden olleen lomalla 4,8 viikkoa, radio ja tv-freelancereiden (3,7) ja itsemaksavien (3,6) jonkin verran lyhyemmän ajan.

Pääkaupunkiseudulla asuvien loma oli ollut keskimäärin 4,7 viikon mittainen. Muista keskimääräistä enemmän lomaa pitäneistä ryhmistä voidaan mainita mm. henkilö- (5 viikkoa) tai muussa yhtiömuodossa (4,7 viikkoa) työtään tekevät.

Ryhmään ”freelancerit verokortilla – itsenäinen ammatinharjoittaja” kuuluvien loma oli kestänyt 3,3 ja vastaavien työsuhteisten 3,6 viikkoa. Toiminimellä työskentelevät olivat pitäneet lomaa 4,6 ja yhtiömuodossa toimivat lähemmäs kuusi viikkoa.

Vaihtelu pisimmän yhtenäisen lomajakson pituudessa oli vähäistä. Muussa yhtiömuodossa työskentelevillä se oli ollut 3,6 viikkoa. Työsuhteisten verokortilla toimivien freelance-reiden pisin lomajakso oli ollut 2,2 viikon mittainen. Valtaosalla se oli kuitenkin kestänyt osapuilleen kolme viikkoa.

Kontaktien solmiminen, ideoiden markkinointi sekä toiminta palkkioneuvotteluissa tärkeimpiä vahvistettavia osaamisalueita

Kontaktien solmiminen ja niiden ylläpitäminen ostajiin nousi keskeisimmäksi, kun kysyttiin, mitä osaamisalueita freelancerit pitävät tärkeänä vahvistaa, jotta voisivat parantaa tai ylläpitää työllisyyttään asiallisin työehdoin. Kaikkiaan 46 prosenttia valitsi tämän vaihtoehdon.

Ideoiden markkinointi oli myös selvästi erottuva tekijä. Kaikkiaan 38 prosenttia tutkimukseen vastanneista piti sitä tärkeänä. Palkkioneuvottelut osoittautuivat kolmanneksi tärkeimmäksi aiheeksi. Yhteensä 30 prosenttia nosti ne tärkeiden vahvistettavien osaamisalueiden joukkoon.

Muut asiat valittiin harvemmin. Noin viidesosa piti teknisten välineiden kuten tietokoneen hallintaa, kielitaitoa sekä ostajien tarpeiden ymmärtämistä tärkeänä vahvistettavana osaamisalueena.

17 prosenttia mainitsi tässä yhteydessä kamerankäytön ja kuvaamisen, 12 prosenttia juttujen ja piirrosten yms. ideoinnin. Ilmaisutaito (4 %) tai leikkaaminen (5 %) nousivat vain harvojen listalle.

Vaihtoehtoon muu, sai merkitä listan ulkopuolisia asioita. Ne olivat, enemmän tai vähemmän yksittäisiä merkintöjä ja on listattu ohessa:

- aikataulutus tilausten kanssa
- ajankäytön hallinta
- alan järjestäytyminen
- alan vaihto
- alan yleinen taistelu uusliberalistisia ajatuksia vastaan.
- asiakkaiden vastuun ja katsojien tietoisuuden lisääminen.
- av-kääntäjän ajastusosaaminen
- datajournalistik
- ehkä loppututkinto. (Miksei ole vaihtoehto?)
- että olisin tuttu brändi
- graafinen osaaminen
- graafinen suunnittelu
- itseni brändäys
- kirjanpito, yrityslainsäädäntö
- laman loppuminen
- laskujen perintä
- lastenhoidon järjestäminen
- nuorentuminen
- oma ajankäyttö
- on-line tuotanto lehtien nettisivuille
- rahoituksen hakeminen
- riistoilmapiiri pois alalta, samoin hintojen polkeminen
- sosiaalinen ja uudet mediat
- säästökampanjoiden päättyminen mediassa

- tekijänoikeudet
- TES-ehdot käännösälälle
- tiedon etsintä
- toiminnan kehittäminen
- uusasiakashankinta
- uusiutumiskyky
- verkko-osaaminen
- verkosto
- verkkoviestintäosaaminen, uudet verkkosisältöjen tuotannon taidot
- verkostoituminen
- videokuvaus
- yrittäjyysidentiteetin vahvistaminen

Lisäksi tiedusteltiin, mitä kaikkea freelancerit joutuvat tänä päivänä tekemään saadakseen saman ansion kuin ennen.

Vain 26 prosenttia ei ole joutunut tekemään minkäänlaisia myönnytyksiä saadakseen saman ansion kuin aikaisemminkin.

Joka kolmas (33 %) totesi joutuvansa työskentelemään samassa ajassa enemmän. Käytännössä yhtä monen (32 %) on luovutettava tekijänoikeutensa ilman eri korvausta.

Joka neljännen pitää työskennellä sairaana (25 %) tai tinkiä lomistaan (23 %). Yhtä monen täytyy sietää toimeksiantajan huonoa kohtelua (23 %). Viidesosa sanoi joutuvansa hankkimaan uutta ammattitaitoa saadakseen saman ansion kuin ennen

Kolmetoista prosenttia kertoi joutuneensa tinkimään laadusta, 17 prosenttia siitä, että on joutunut versioimaan enemmän eri välineisiin.

Tässäkin yhteydessä esitettiin vapaamuotoisesti eräitä, valmiin listan ulkopuolisia ajatuksia, jotka on listattu seuraavassa:

- en niele paskaa, joten ansioni ovat enää kolmasosa 2000-luvun alkuvuosien korkeasta tasosta.
- etsimää uusia toimeksiantajia
- etsimään uusia asiakkaita menetettyjen tilalle
- haalimaan lisätöitä muilta aloilta
- hakeutumaan palkalliseksi
- hankkia tehokkaampia työvälineitä
- hankkimaan uusia jutunostajia.
- hankkimaan uusia asiakkaita
- joustaman enemmän aikatauluista ja hinnoista
- kehittämään uusia tulonlähteitä
- kerjäämään töitä
- kysymys ei sovi minulle
- käyttämään töihin enemmän aikaa kuin ennen, koska olen vanhemmiten ja ehkä rasituksesta hidastunut
- löytämään uusia asiakkaita
- markkinoimaan erittäin paljon
- markkinoimaan sinnikkäämmin
- myymään sinnikkäämmin
- neuvottelemaan palkkiosta useammin
- olemaan välittämättä haastateltavien vaatimuksista.

- perustamaan yrityksen
- pitempiä päiviä, vähemmän viikonloppuvapaita
- saada kontakteja uusiin asiakkaisiin ja ideoita heidän tarpeisiinsa.
- saada töitä
- saamaan töitä!
- sietämään alihinnoittelua
- tekemään markkinointiviestintää ja muita töitä
- tekemään muita hommia
- tekemään muita kuin alan töitä
- tekemään muuta työtä
- tekemään myös muita kuin alan töitä
- tekemään vähemmän töitä vähemmässä ajassa
- toistaiseksi pienet tuloni ovat kasvaneet hitaasti joka vuosi, mutta en ole suostunut allekirjoittamaan huonoimpia sopimuksiakaan tulojen kasvun toivossa
- työskentelemään puuskittain, välillä valtavan pitkiä päiviä putkeen, sitten taas välissä (onneksi) rauhallisempia jaksoja, toimeksiantajien aikataulujen ei minun huonon suunnitteluni vuoksi!
- työskentelemään vähemmän, koska palkkiot ovat nousseet
- työttömänä ei onnistu.
- ulosottokierre
- vaihtamaan alaa
- yksi säännöllinen työ loppui vuoden vaihteessa; sen tilalle on haettava muuta, jotta ansiotaso säilyisi. Ei ole vaikuttanut alkuvuoden tuloihin kylläkään.

Enemmistö pitää SJL:ää hyvänä freelancereiden edunvalvojana, kriittisyys kasvanut kahdessa vuodessa

Yhteensä 46 prosenttia antoi Suomen Journalistiliitolle vähintään melko hyvän arvosanan freelancer-jäsentensä etujen ajamisesta. 11 prosenttia arvioi liiton onnistuneen erittäin hyvin, 35 prosentin mielestä toiminnassa on onnistuttu melko hyvin.

Tyytyväisyys liittoon väheni nyt toisessa peräkkäisessä tutkimuksessa. Sitä ennen se oli vahvistunut tasaisesti. Vuonna 2002 vain 23 prosenttia piti toimintaa erittäin tai melko hyvänä. 2004 vastaavasti ajatteli jo 40 prosenttia ja 2006 enemmistö, 53 prosenttia. Suurimmillaan tämä joukko oli neljä vuotta sitten 2008, kun tyytyväisten osuus nousi 66 prosenttiin. Kaksi vuotta sitten vastaavasti ajattelevien joukko oli 58 prosentin suuruisen.

Vaikka tyytyväisten määrä on vähentynyt, saavutettu tulos on silti koko tutkimusjakson kolmanneksi myönteisin.

Ennakkoperintärekisterissä olevat sekä radio- ja tv-freelancerit olivat keskimääräistä tyytyväisempiä liiton toimintaan. Yhtiömuotoiset erottuivat päinvastaisesta syystä. Etenkin ryhmään ”muussa yhtiömuodossa” kuuluvat voi mainita, sillä heistä noin joka kolmas esitti suoraa kritiikkiä liittoa kohtaan.

Tämä heijastuu toimeksiantajien määrään perustuvaan tarkasteluun: ne, jotka työskentelevät yhdelle ovat tyytyväisempiä liittoon kuin ne, joilla on vähintään kymmenen asiakasta.

Sähköiselle medialle toimittajan työtä tekevät ja kääntäjät voi mainita esimerkkeinä liittoon keskimääräistä tyytyväisemmistä freelancer-ryhmistä.

Valtaosa haluaa jatkaa freelancerina

Freelancereiden enemmistö, 67 prosenttia, työskentelisi jatkossakin mieluiten freelancer-pohjalta. Työsuhde kiinnostaa joka viidettä (21 %).

Juuri kukaan ei kuitenkaan haluaisi pois journalismin parista. Vain kuusi prosenttia havittelee pääsyä työsuhteiseksi jollain toisella alalla. Eläke maistuisi yhdelle sadasta.

Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta (2012 toteutettu tutkimus) freelanceriutta preferoivien joukko on aina kasvanut edellisestä mittauskerrasta. Freelancerina toimiminen on aina miellyttänyt selvää enemmistöä.

Varsinkin (jäsenmaksulajiltaan) yrittäjäfreelancerit, pitempään freelancereina olleet, yhtiömuodossa toimivat sekä useampaa toimeksiantajaa palvelevat pitävät nykyistä toimintamuotoaan hyvänä, eivätkä havittele sen vaihtamista.

Keskimääräistä useampi radio- ja tv -freelancer (valtakirjaperinnässä oleva), alle 35-vuotias sekä yhdelle toimeksiantajalle palveluksiaan tarjonnut pitää työsuhdetta omalla kohdallaan houkuttelevana vaihtoehtona.

Vastaajien keski-ikä 46 vuotta, freelancereina toimittu keskimäärin 12 vuotta

Pääosa vastanneista, 63 prosenttia, tekee toimittajan töitä. Joka kymmenes on valokuvaaja. Jäljelle jäävä joukko koostuu lähinnä kääntäjistä, graafikoista sekä ohjelmateknisessä työssä toimivista.

Vastaajista on naisia 60 prosenttia. Heistä toimittajana työskentelee 66 prosenttia, kun miehistä 44 prosenttia toimii vastaavasti.

Taulukko 6. Vastaajien ikäjakautuma (%).

	%	n
Alle 35 vuotta.....	21	79
35-44	27	100
45-55	31	116
55 ja enemmän	21	79

Kyselyyn vastanneet freelancerit ovat keskimäärin 46 -vuotiaita. Tällä tavalla määritelty keski-ikäisyys ei kuitenkaan ole mikään erityinen freelancer-journalistien tunnuspiirre. Kuten oheisesta taulukosta havaitsee, heidän ikäjakautumansa on varsin tasainen siten, että noin viidennes koko joukosta on alle 35 -vuotiaita. 55-vuotiaita ja iäkkäämpiä on yhtä paljon kuin nuoria.

Taulukko 7. Kokemus Freelancer –journalistin työstä (%).

	%	n
Enintään 2 vuotta	13	47
3-5 vuotta	17	65
6-10 vuotta	26	98
11-15 vuotta	16	60
16-20 vuotta	12	46
Yli 20 vuotta	16	58

Tästä johtuu se, että myös freelancereiden kokemus free -töistä vaihtelee aika tavalla. Keskimäärin tässä ammatissa on toimittu noin 12 vuotta.

Luonnollisesti jo joukon fyysisen iän laaja jakautuminen aiheuttaa myös melkoista vaihtelua journalistista työtä koskevan kokemuksen jakautumisessa. Journalistisella alalla on oltu keskimäärin runsaat 18 vuotta.

Taulukko 8. Kokemus journalistin työstä (%).

	%	n
Enintään 2 vuotta	2	7
3-5 vuotta	9	34
6-10 vuotta	18	68
11-15 vuotta	21	79
16-20 vuotta	14	52
Yli 20 vuotta	36	138

Enemmistö (68 %) työskentelee lehdistön lukuun. Tämä joukko jakaantuu siten, että selvästi suuremman osan (35 % koko joukosta) toimeksiantajana on pääosin aikakauslehdistö. Pääosin sanomalehdille työtä tekee 14 prosenttia koko joukosta, 19 prosenttia pääosin asiakaslehdille ja viestintätoimistolle.

17 prosenttia työskentelee pääosin televisiolle ja kolme prosenttia radiolle. Radio ja televisio ovat yhtä tärkeitä vajaalle prosentille, lehdistö ja sähköinen media kahdelle. Kaksi prosenttia keskittyy verkkotoimittamiseen. Yhtä monen työt ovat pääosin kustannustoimittamista.

Enemmistöllä (51 %) oli ollut vuonna 2012 kahdesta viiteen toimeksiantajaa. 15 prosenttia oli työskennellyt vain yhden tahon laskuun. 23 prosentilla oli ollut 6-10 toimeksiantajaa, 9 prosentilla useampia.

Taulukko 9. Toimeksiantajien lukumäärä (%).

	Lehdistö	RTV	Kaikki
	%	%	%
Yksi.....	7	44	15
2-5	54	46	51
6-10	27	8	23
Yli 10	12	2	9

Radio- ja tv- freelancerit olivat työskennelleet lukumääräisesti selvästi harvemmillä toimeksiantajilla kuin lehdistöfreet.

Ensin mainituista 44 prosentilla oli ollut vain yksi ja 46 prosentilla kaksi tai useampia toimeksiantajia. Jälkimmäisistä 61 prosenttia oli työskennellyt enintään viiden tahon lukuun.

Melkein puolet (47 %) kyselyyn osallistuneista freelancereista asuu pääkaupunkiseudulla. 28 prosenttia on kotoisin maakuntakeskuksesta, 21 prosenttia muulta paikkakunnalta Suomessa. Neljä prosenttia vastaajista asuu ulkomailla.

Freelancer verokortilla tyypillisin toimintamuoto

Joka kolmas sijoittaa itsensä ryhmään ”freelancer verokortilla”. Näistä 57 prosenttia on itsenäisiä ammatinharjoittajia (huolehtivat itse eläkemaksuistaan), 43 prosenttia työsuhteisia (työnantaja maksaa eläkemaksut).

Kaikkiaan 43 prosenttia käyttää toiminimeä. Kolme prosenttia toimii henkilöyhtiön (Ay, Ky) suojissa ja 12 prosenttia muussa yhtiömuodossa (Oy, osuuskunta). Kaksi sadasta kuuluu ryhmään ”freelancer ennakkoperintärekisterissä, mutta ilman toiminimeä tai yhtiötä”. Yhtä moni kertoi työskentelevänsä sekä verokortilla että yhtiömuodossa.

Tyypillisimmät jäsenmaksulajit ovat itsemaksava (33 %) tai yrittäjäfreelancer (51 %). Osuuskunta -freelancereiden osuus oli kaksi prosenttia. Radio-/TV -freelancereita puolestaan oli valtakirjaperinnässä kuusi prosenttia. seitsemän vastaajaa maksoi perusmaksua työttömyyden tai jonkin muun syyn johdosta.

Asiakaslehdet (40 %) ovat tärkeimmät toimeksiantajat. AY-, järjestö- ja ammattilehdet ovat myös tärkeitä. Kun joukkoon vielä lisätään viestintätoimistot, Otavamedia, Alma 360, viestintätoimistot sekä Sanoma Magazines Finland, ovat vähintään noin viidenneksen toimeksiantajat tulleet mainituiksi.

Helsingin Sanomilla on kirjallinen toimeksiantosopimus 78 prosentin sille työtä tekevän freelancerin kanssa, Sanoma Magazines Finlandilla 58:n.

Suurimmalle joukolle työtä tarjoavista viestimistä muilla asiakaslehdillä on sopimus 17:n, ay- ja järjestölehdillä 14:n ja ammattilehdillä 10 prosentin kanssa. Vastaava luku Otavamedian tapauksessa on 20, Alma360:lla 29 %.

Tutkimuksen toteuttamisesta ja tarkoituksesta

Tutkimuksessa selvitettiin faktatietoja journalistisessa freelancer -työssä toimivien työstä, palkkioiden suuruudesta sekä työajoista ja -määristä.

Lisäksi freelancerit pääsivät arvioimaan eräitä omaan työhönsä ja elinolosuhteisiinsa liittyviä seikkoja ja kertomaan mielipiteensä Suomen Journalistiliiton kyvystä toimia freelancer -jäsentensä tavoitteiden mukaisesti.

SJL on koonnut tietoja jäsentensä palkkauksesta kahden vuoden välein toteutetuilla työmarkkinatutkimuksilla. Tutkimus kohdistettiin nyt kuudennen kerran ainoastaan järjestön freelancerjäseniin.

Tutkimuksella kerättävillä tiedoilla on tärkeä rooli freelancereiden edunvalvonnassa: sen avulla pyritään saamaan mahdollisimman tarkkaa tietoa freelancereiden ansioista ja niissä tapahtuneista muutoksista sekä mm. työn sivukuluista, työajoista, lomista ja toimintamuodoista. Lisäksi freelancereiden jäsenmaksut määräytyvät tämän tutkimuksen perusteella.

Tutkimuksen suunnittelu on tapahtunut yhteistyössä liiton freelancer-osastojen kanssa ja käytännön toteutuksesta on jokaisella kerralla vastannut TNS Gallup Oy (joka aiemmin tunnettiin nimellä Suomen Gallup Oy).

Kutsu Internet -tutkimukseen lähetettiin huhtikuussa 2013 sähköpostitse kaikille sellaisille Suomen Journalistiliiton freelancer -jäsenille, joilla on liiton rekisterissä sähköpostiosoite. Muille jäsenille postitettiin kirje, jossa annettiin ohjeet tutkimukseen osallistumisesta Internetissä.

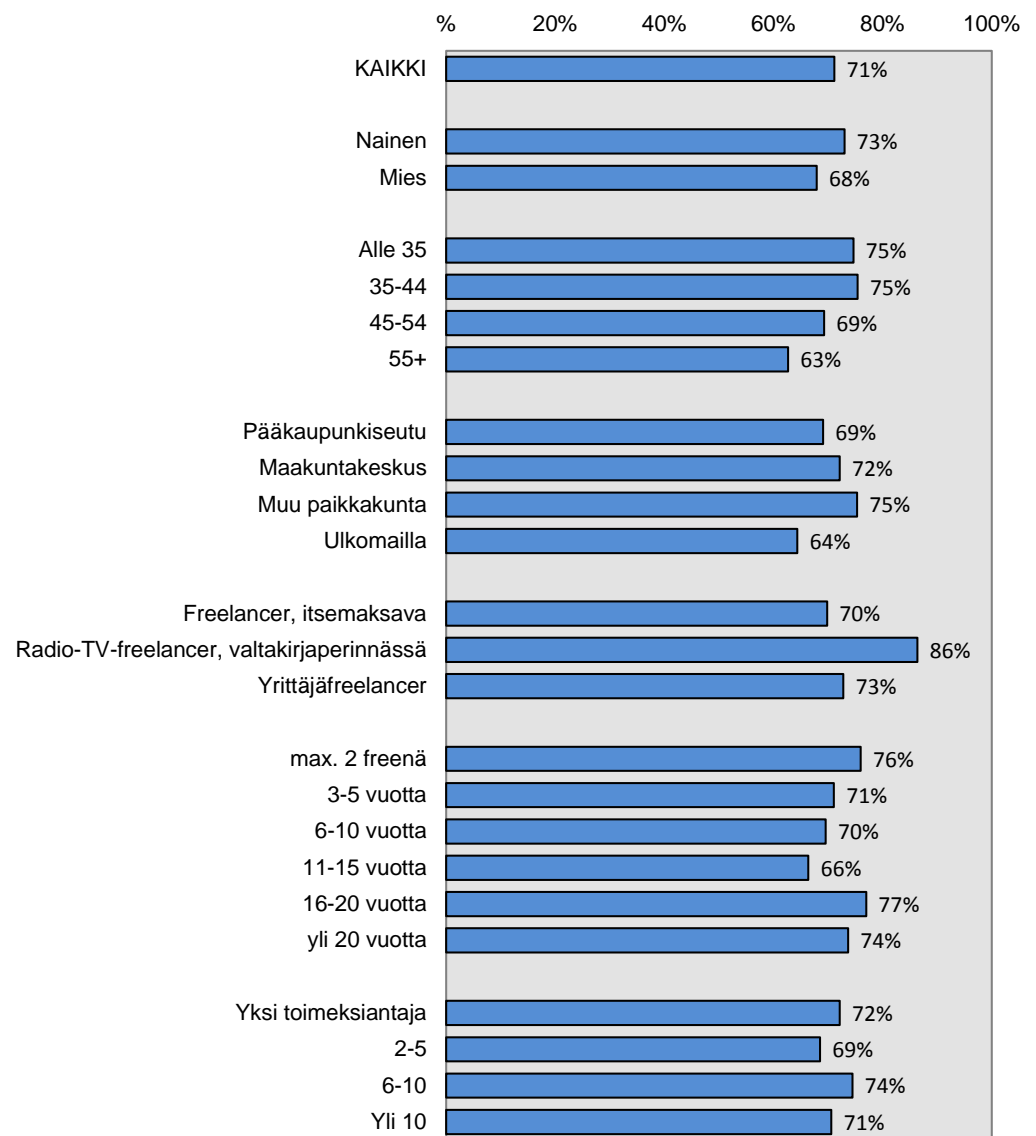
Lähetys ajoitettiin tarkoituksella siten, että mahdollisimman moni pystyisi hyödyntämään veroilmoituksessa ilmoittamiaan rahamäärätietoja. Tämän arveltiin sekä helpottavan tutkimukseen vastaamista että tuottavan tarkempia tietoja, kun ilmoitettavat luvut eivät olisi pelkästään muistinvaraisia. Näin on toimittu aikaisemminkin.

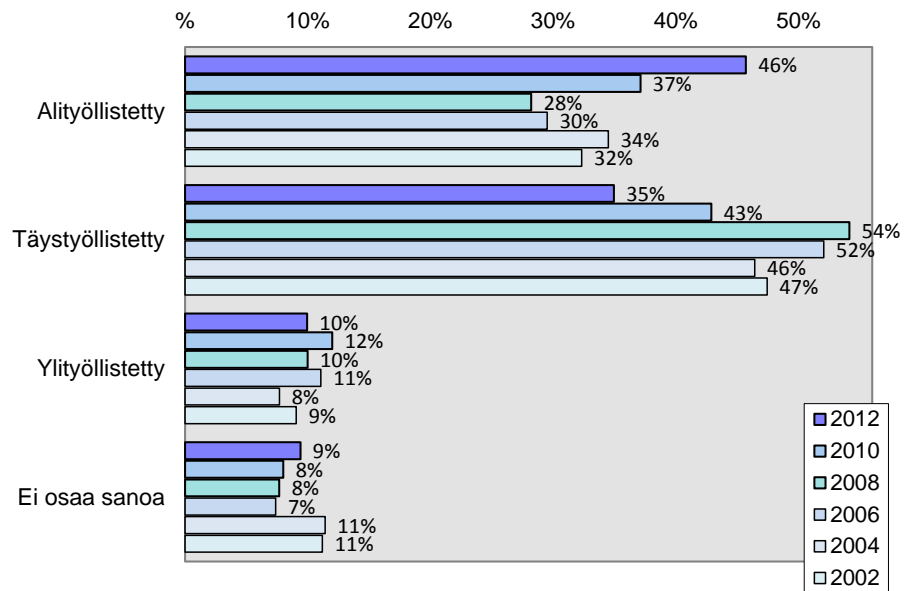
Tutkimuksen tulokset perustuvat 375 henkilön vastauksiin. Heistä 343 kertoi kokonaislas-
kutukseensa ja 320 verotettavaan tuloonsa liittyviä tietoja.

LIITEKUVAT

JOURNALISTISEN FREELANCER-TOIMINNAN OSUUS
VEROTETTAVASTA TULOSTA VUONNA 2012 (%)

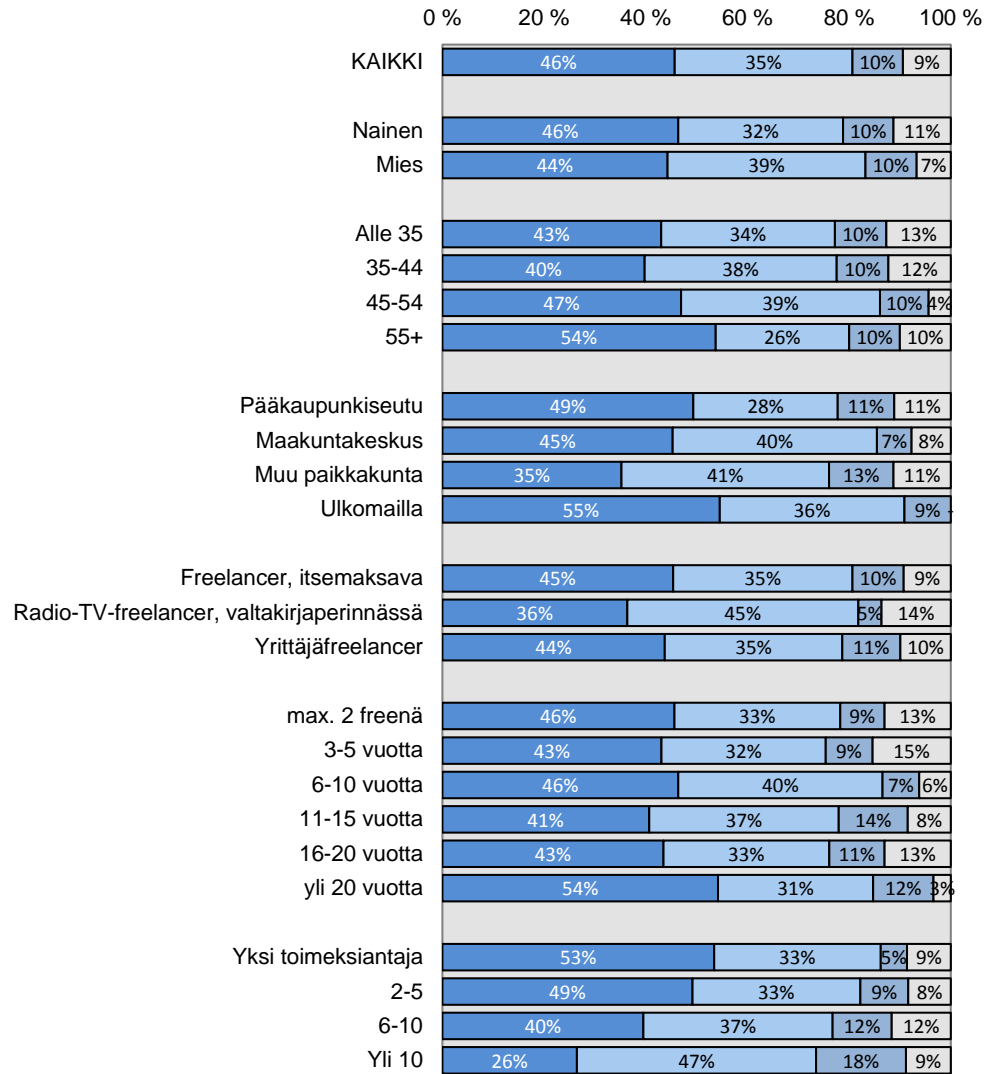

TYÖLLISTYMINEN VUOSINA 2002 - 2012 (%)

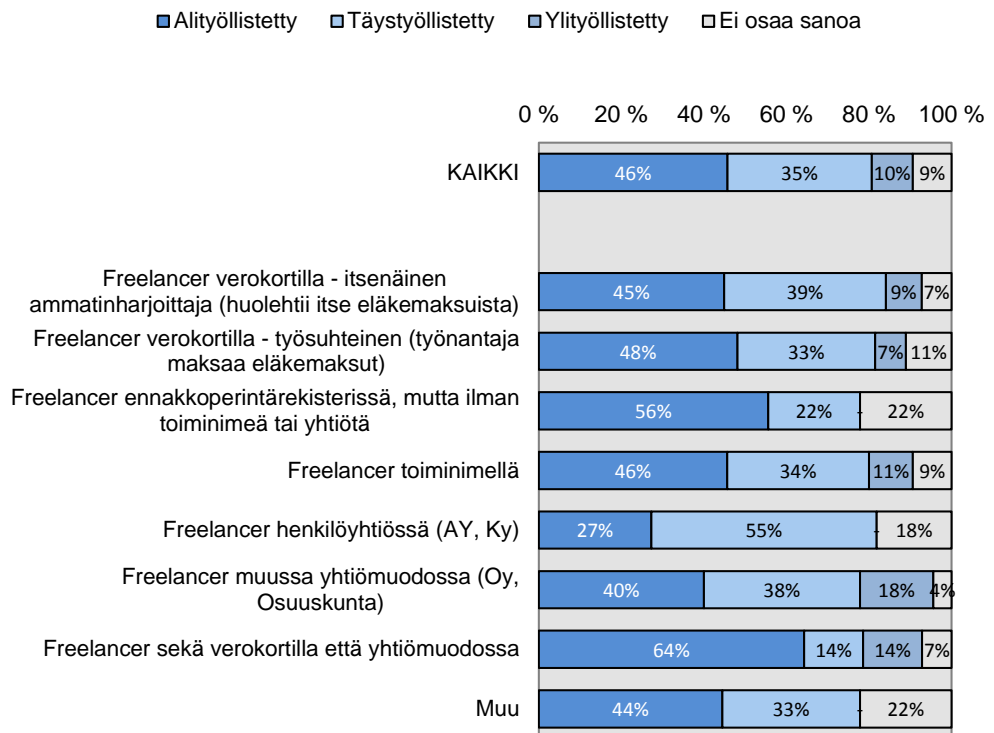

TYÖLLISTYMINEN VUONNA 2012 (%)

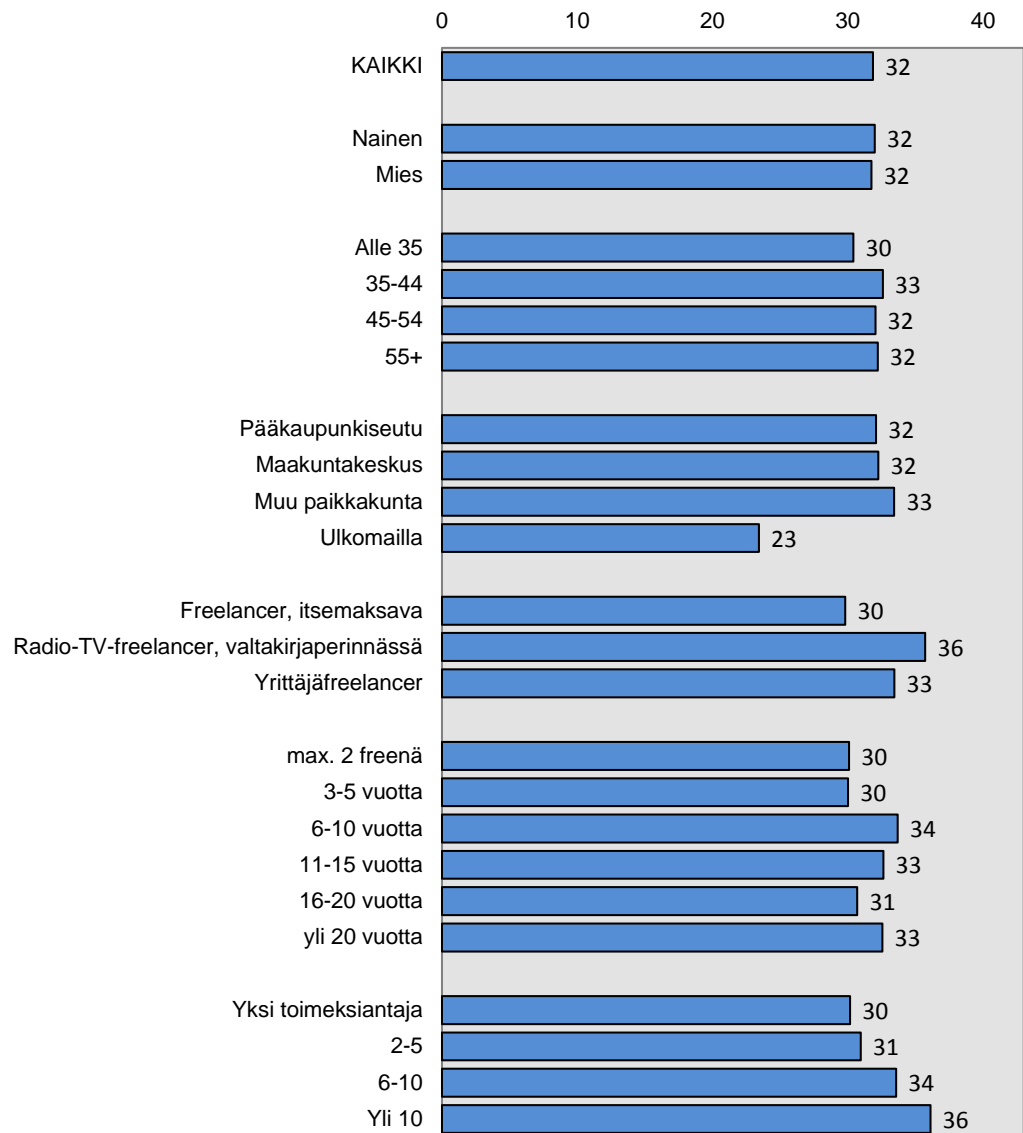
■ Alityöllistetty ■ Täystyöllistetty ■ Ylityöllistetty ■ Ei osaa sanoa

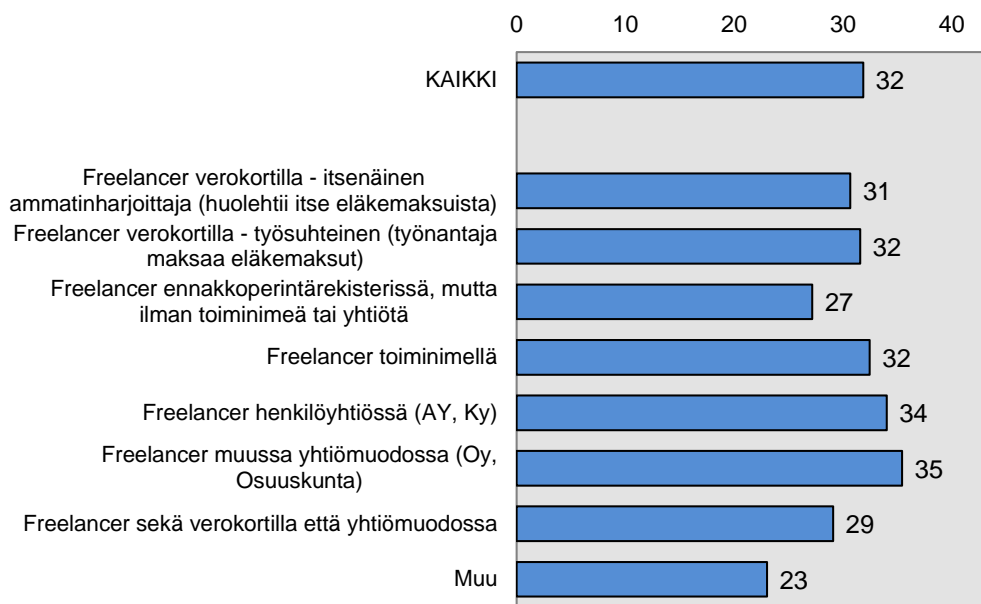
TYÖLLISTYMINEN VUONNA 2012 (%)

KESKIMÄÄRÄINEN VIIKKOTUNTIMÄÄRÄ 2012 (h)

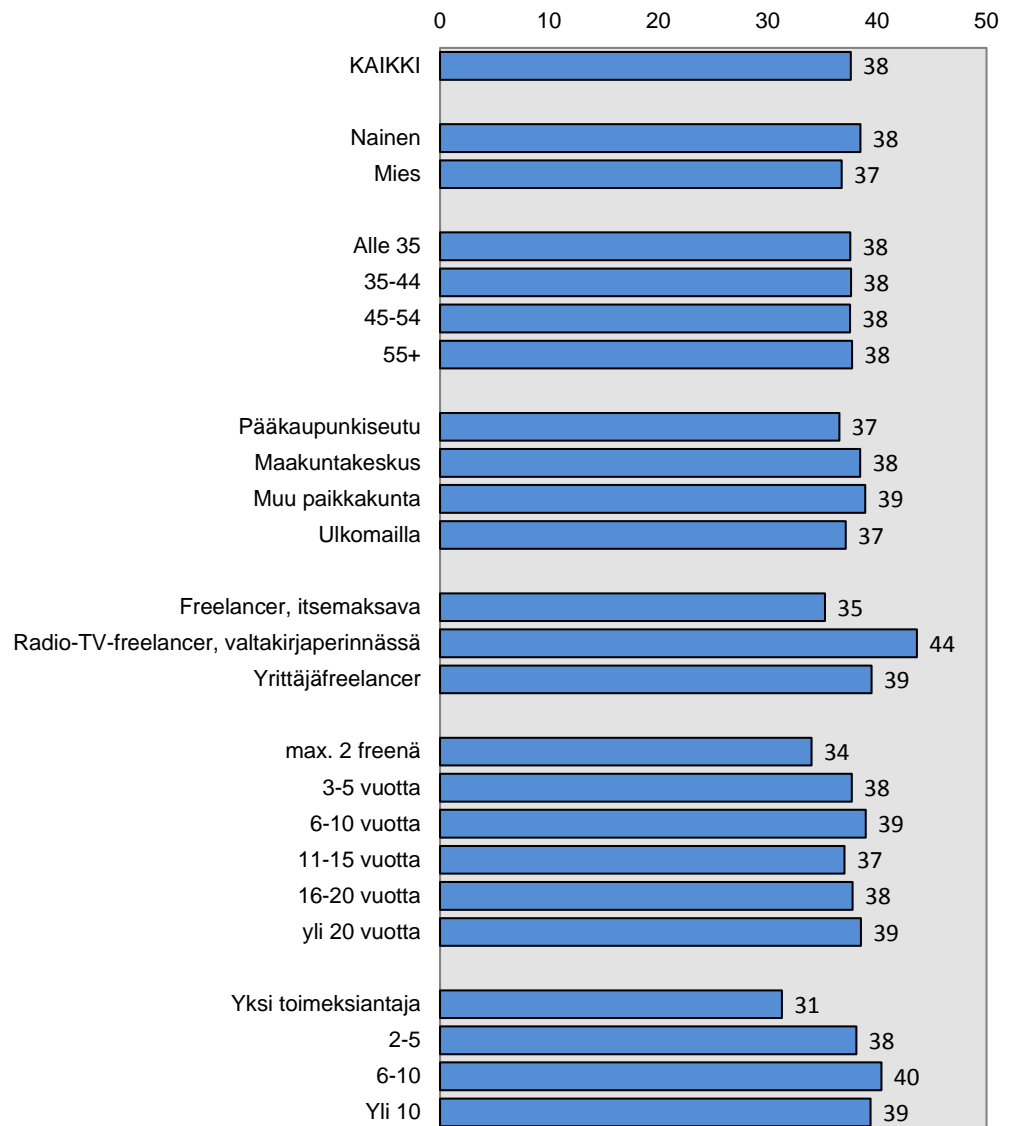

KESKIMÄÄRÄINEN VIIKKOTUNTIMÄÄRÄ 2012 (h)

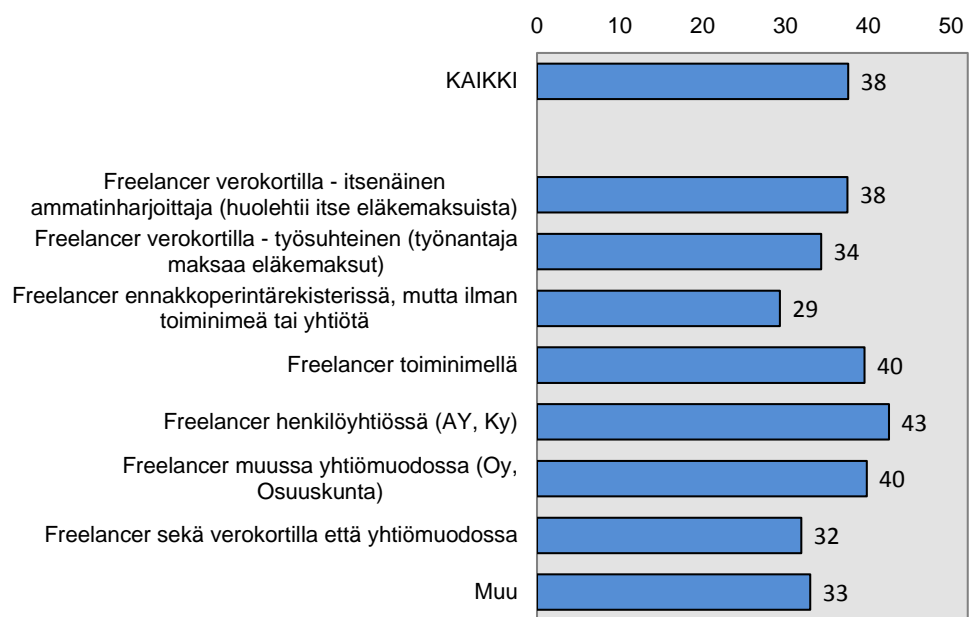

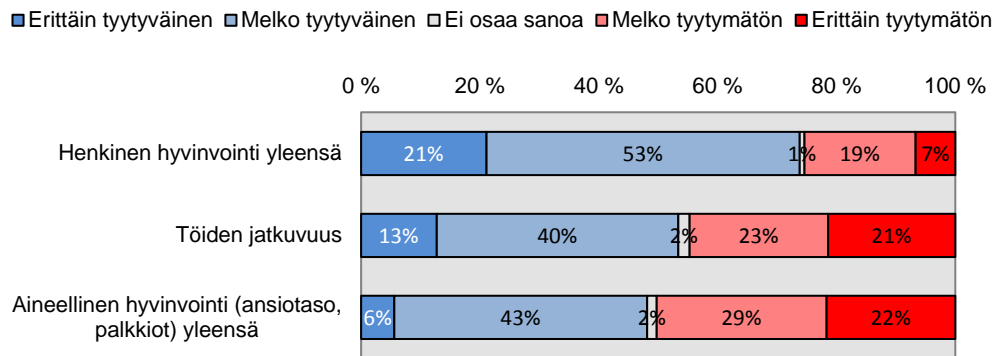
KOKONAISTEN TYÖVIKKOJEN MÄÄRÄ 2012

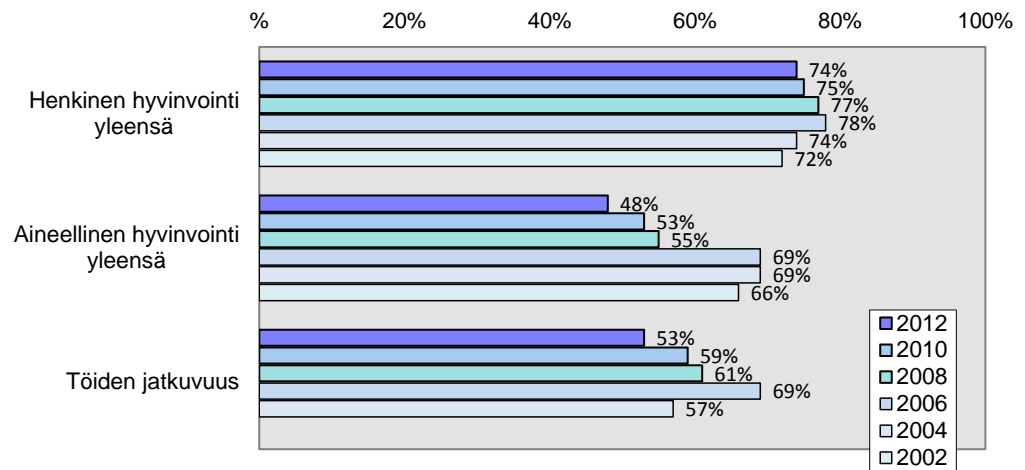
KOKONAISTEN TYÖVIKKOJEN MÄÄRÄ 2012

TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA
ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN (%)

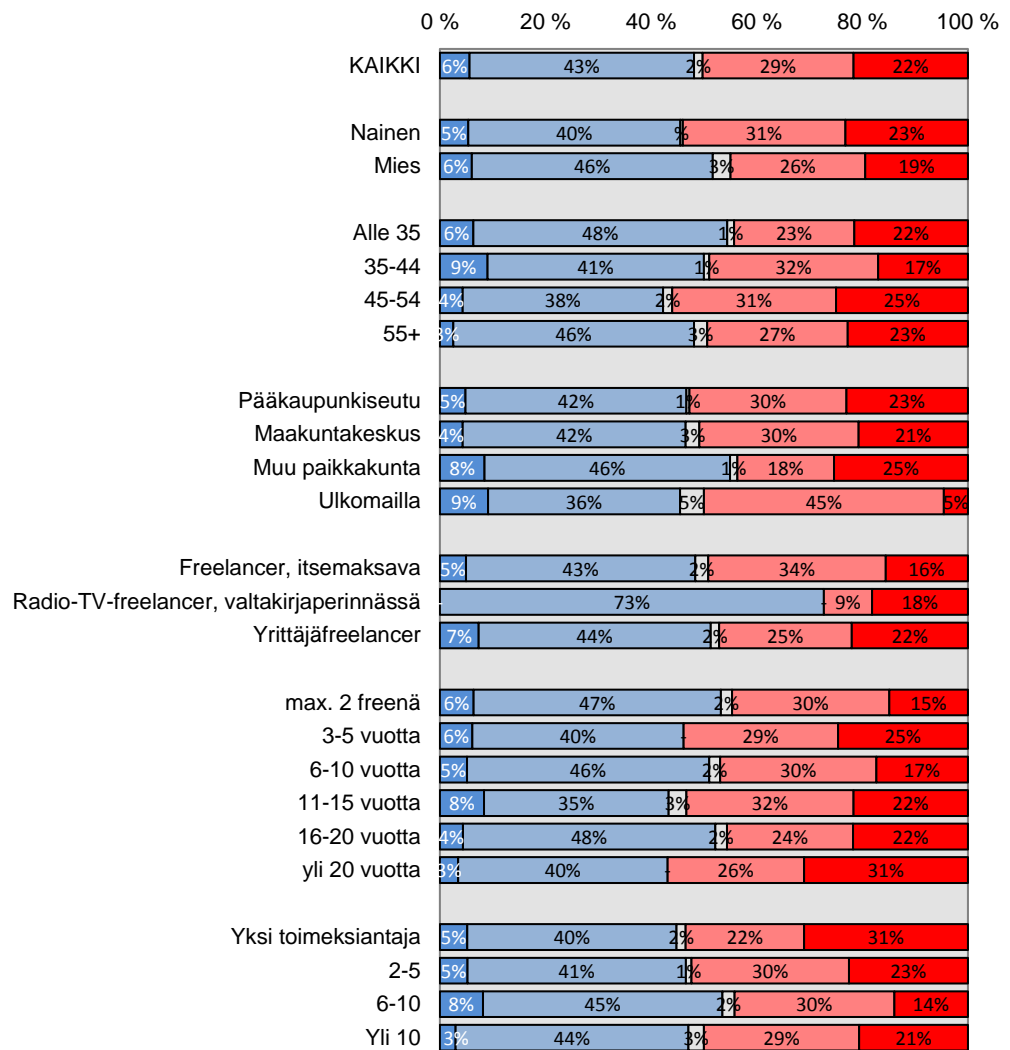

TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA
ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN 2002 - 2012.
ERITTÄIN TYTYTYVÄINEN+MELKO TYTYTYVÄINEN -OSUDET (%)

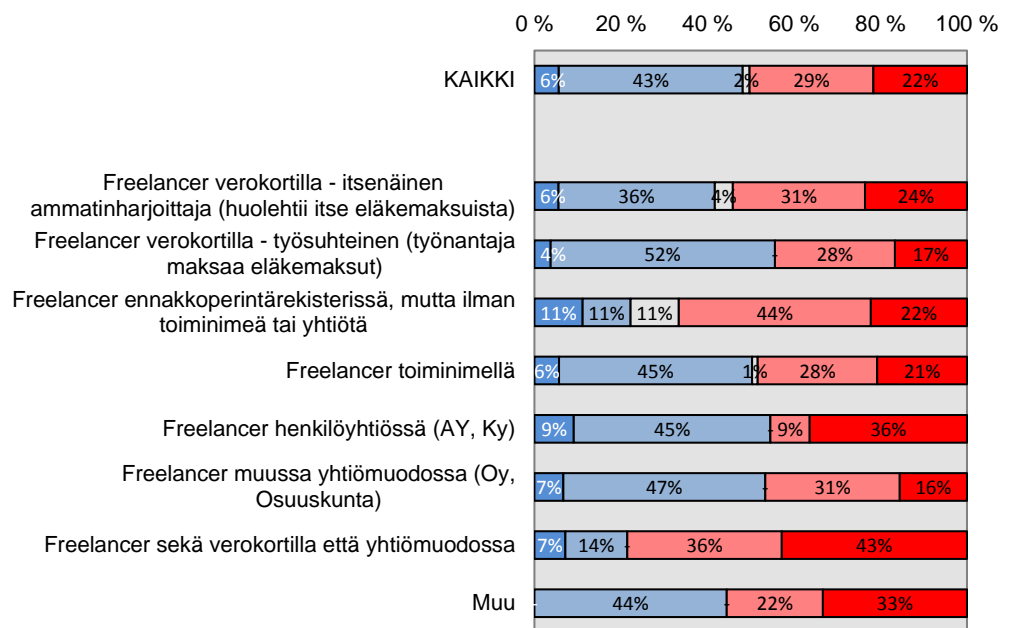
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: aineellinen hyvinvointi yleensä (%)

■ Erittäin tyytyväinen ■ Melko tyytyväinen □ Ei osaa sanoa ■ Melko tyytymätön ■ Erittäin tyytymätön

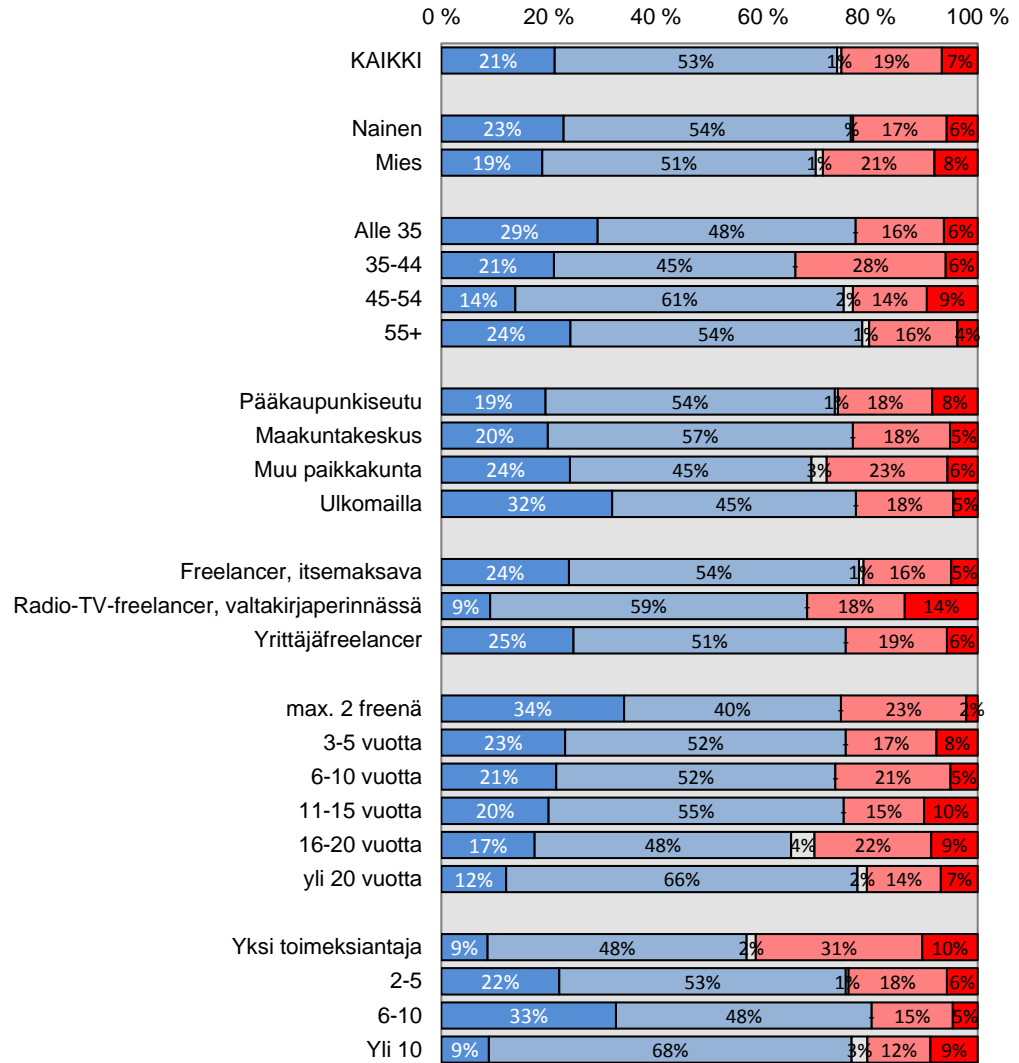
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUUTEITA KOSKEVIIN
ASIOIHIN: aineellinen hyvinvointi yleensä (%)

■ Erittäin tyytyväinen ■ Melko tyytyväinen □ Ei osaa sanoa ■ Melko tyytymätön ■ Erittäin tyytymätön

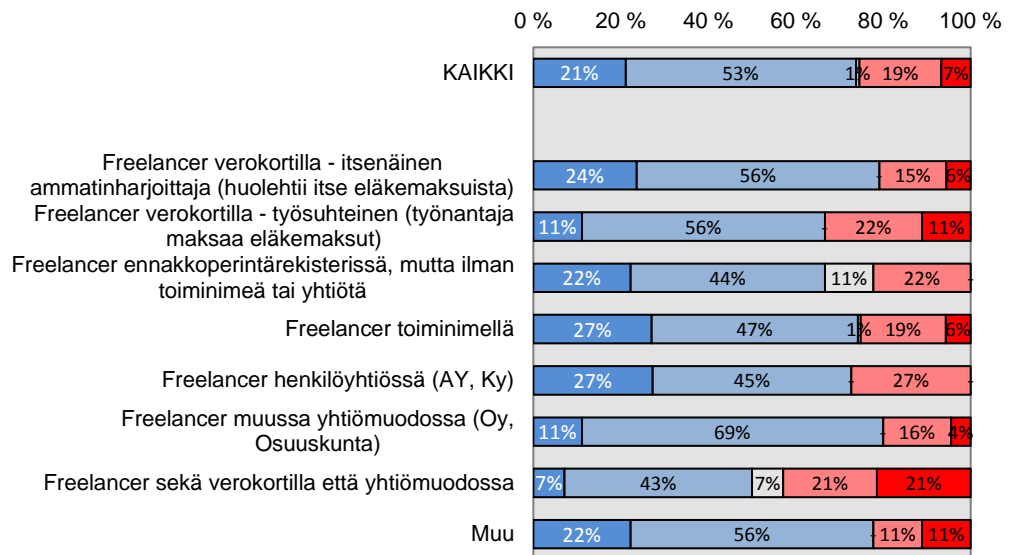
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN
ASIOIHIN: henkinen hyvinvointi yleensä (%)

■ Erittäin tyytyväinen ■ Melko tyytyväinen □ Ei osaa sanoa ■ Melko tyytymätön ■ Erittäin tyytymätön

TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN
ASIOIHIN: henkinen hyvinvointi yleensä (%)

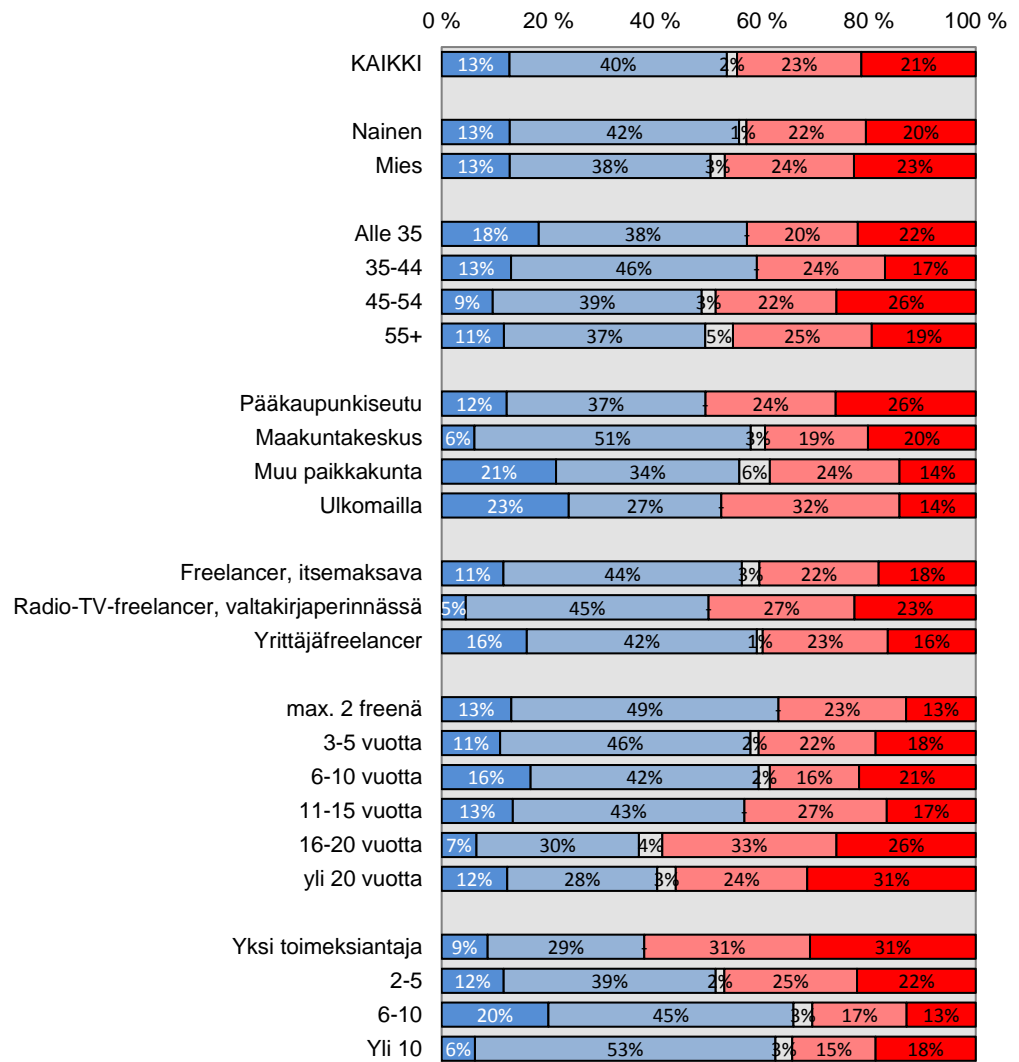
■ Erittäin tyytyväinen ■ Melko tyytyväinen □ Ei osaa sanoa ■ Melko tyytymätön ■ Erittäin tyytymätön

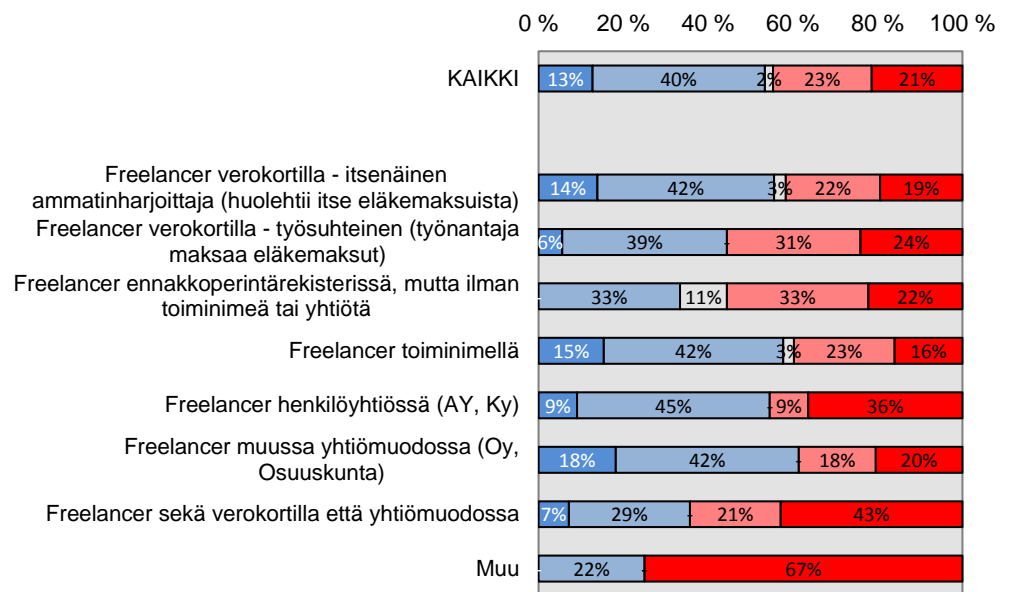
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: töiden jatkuvuus (%)

■ Erittäin tyytyväinen ■ Melko tyytyväinen □ Ei osaa sanoa ■ Melko tyytymätön ■ Erittäin tyytymätön

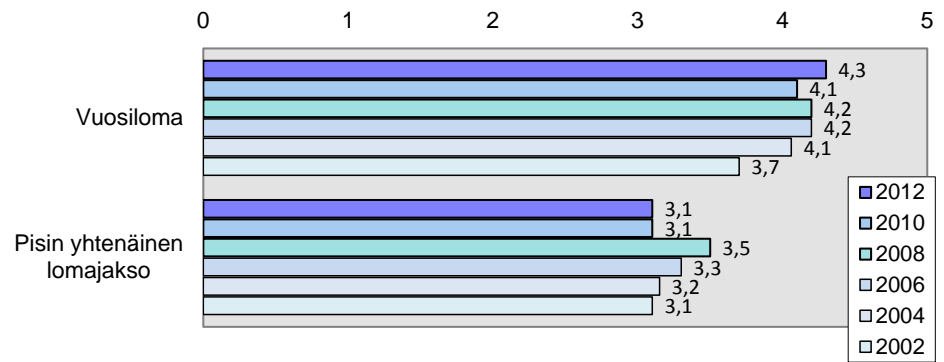

TYYYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN
ASIOIHIN: töiden jatkuvuus (%)

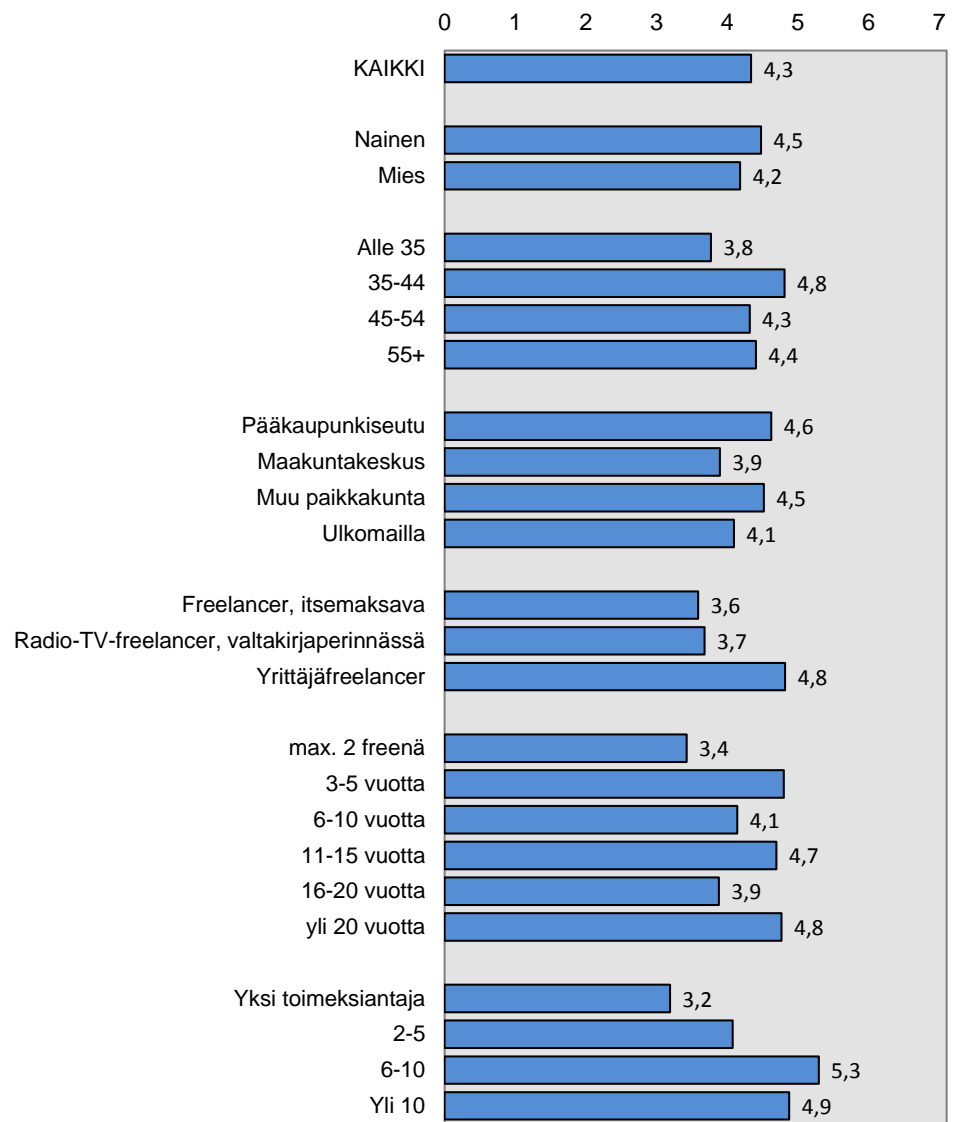
■ Erittäin tyytyväinen ■ Melko tyytyväinen □ Ei osaa sanoa ■ Melko tyytymätön ■ Erittäin tyytymätön

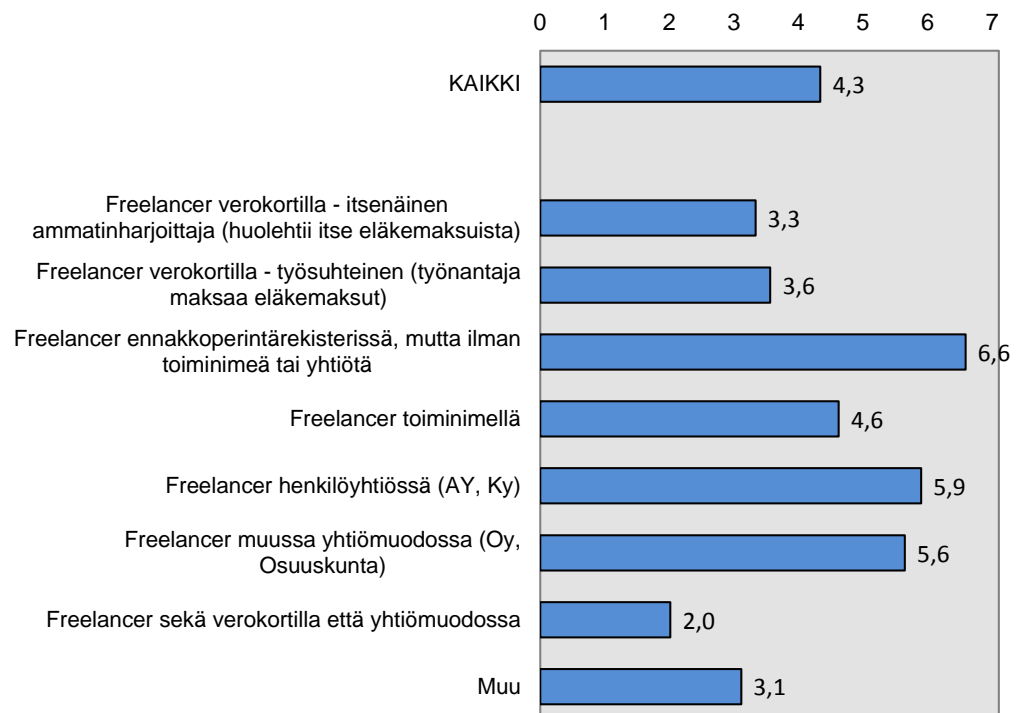
LOMIEN KESTO VUOSINA 2002 - 2012 (viikkoa)

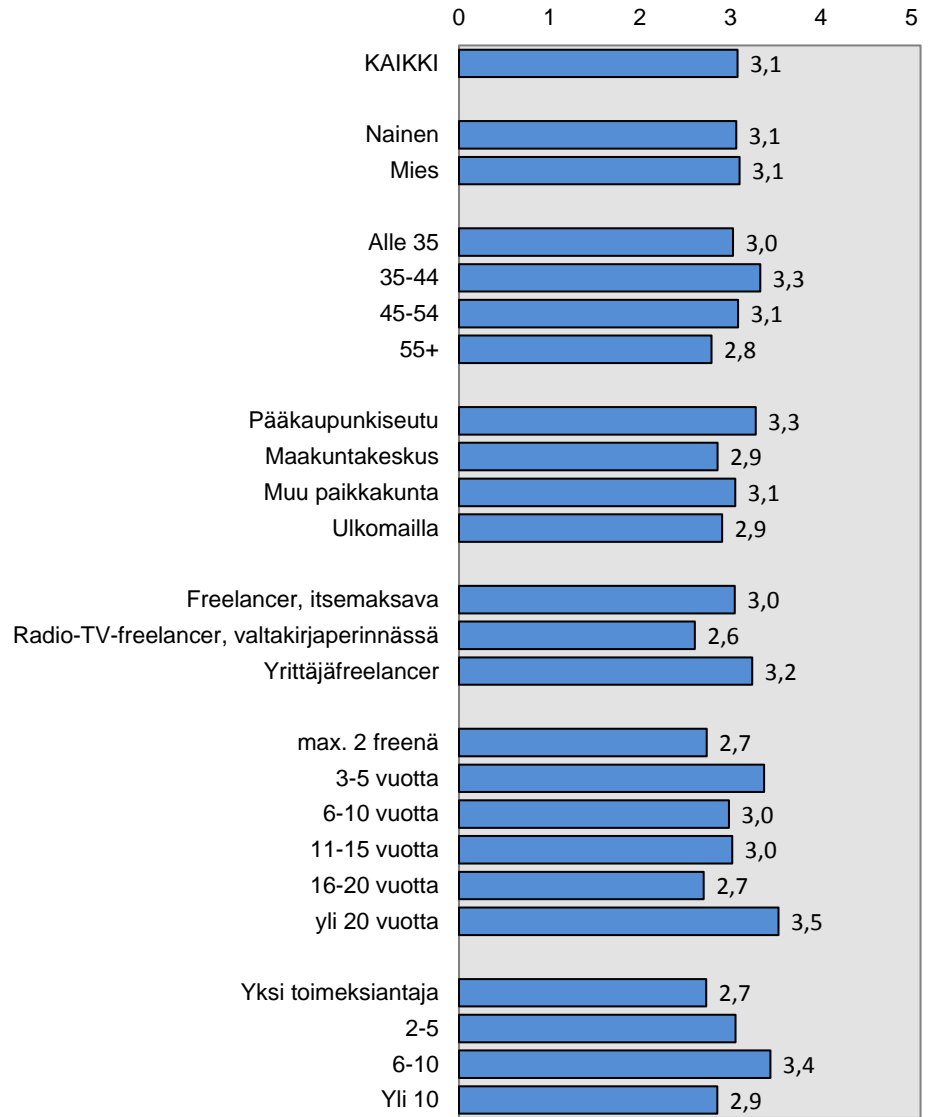
VUOSILOMAN KESTO 2012 (viikkoa)

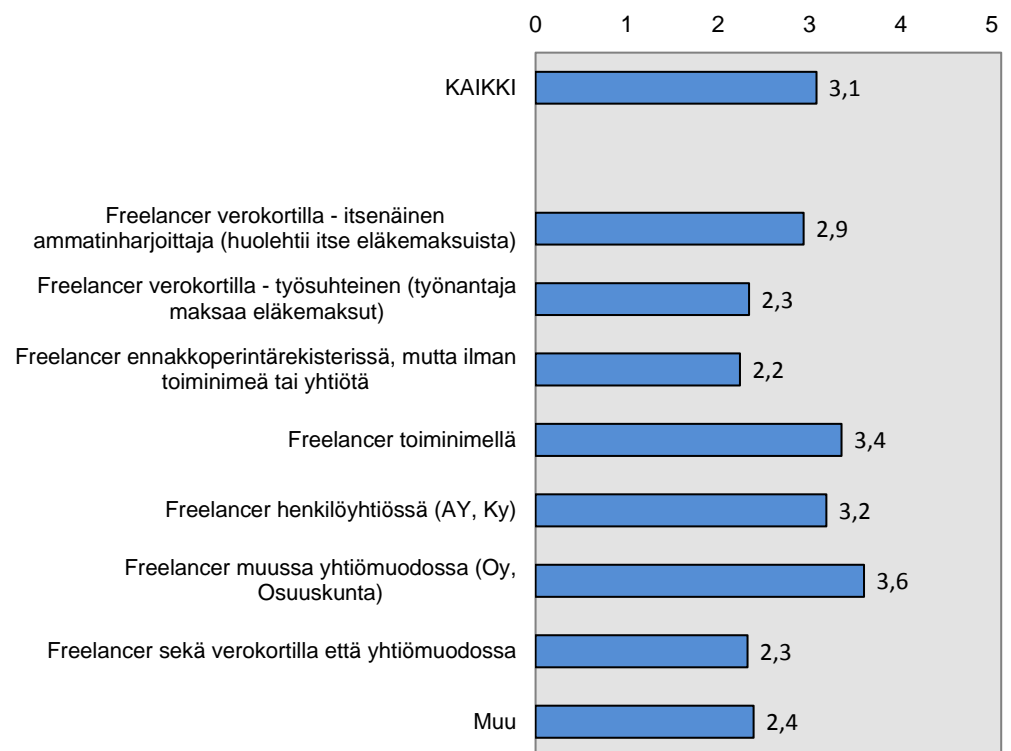
VUOSILOMAN KESTO 2012 (viikkoa)

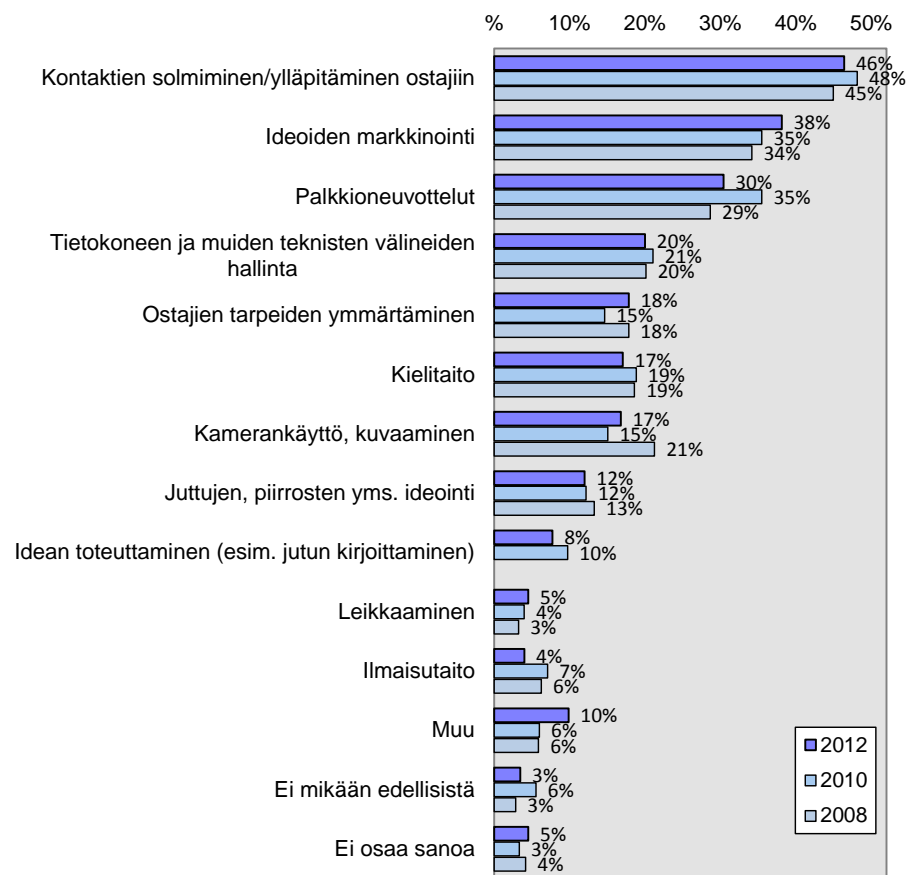
PISIN YHTENÄINEN LOMAJAKSO 2012 (viikkoa)

PISIN YHTENÄINEN LOMAJAKSO 2012 (viikkoa)

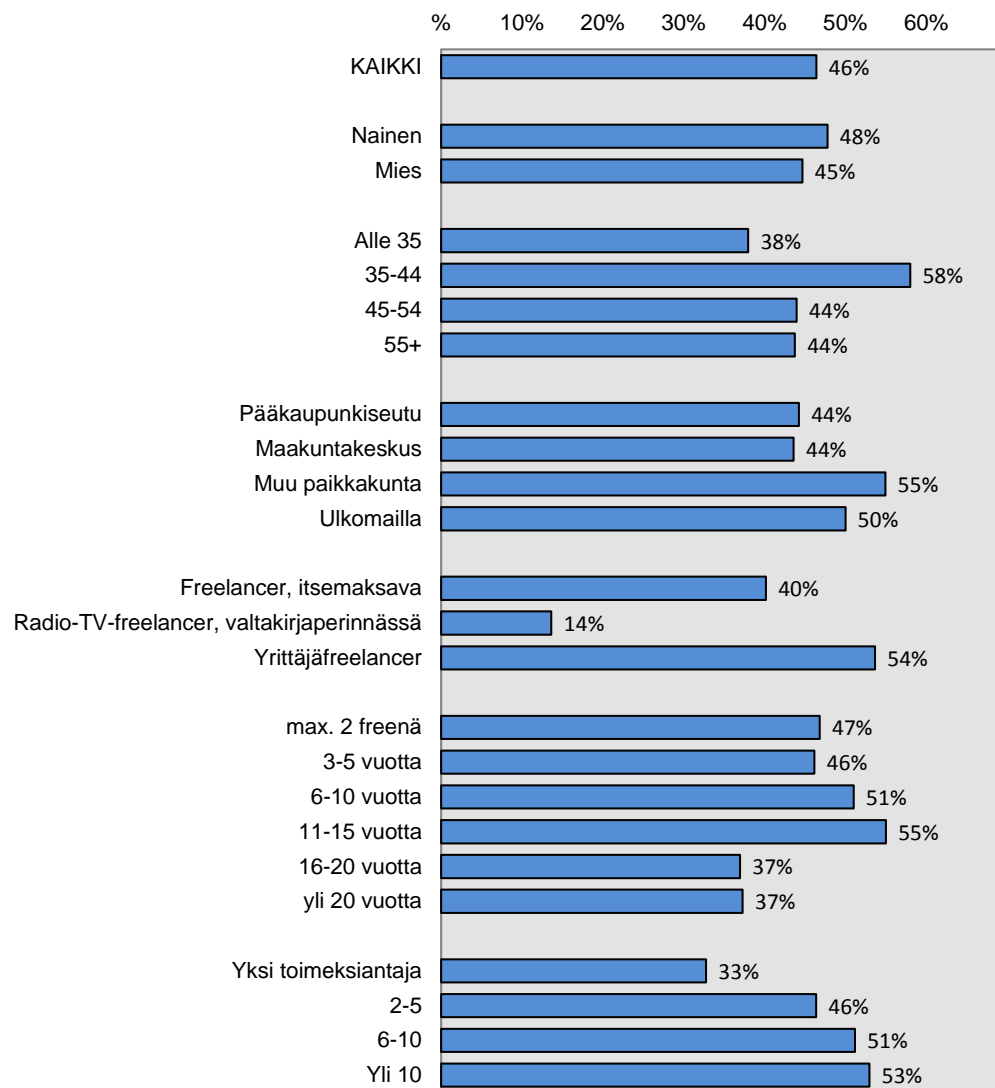

TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET, JOTTA VOISI
PARANTAA/YLLÄPITÄÄ TYÖLLISYYTTÄ ASIALLISIN TYÖEHDIN (%)

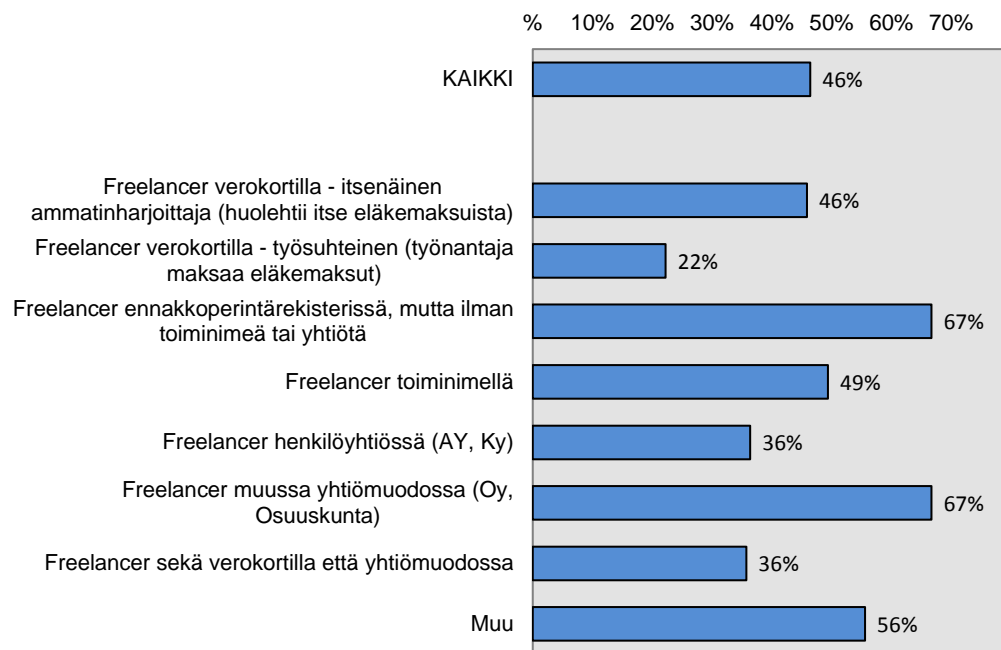

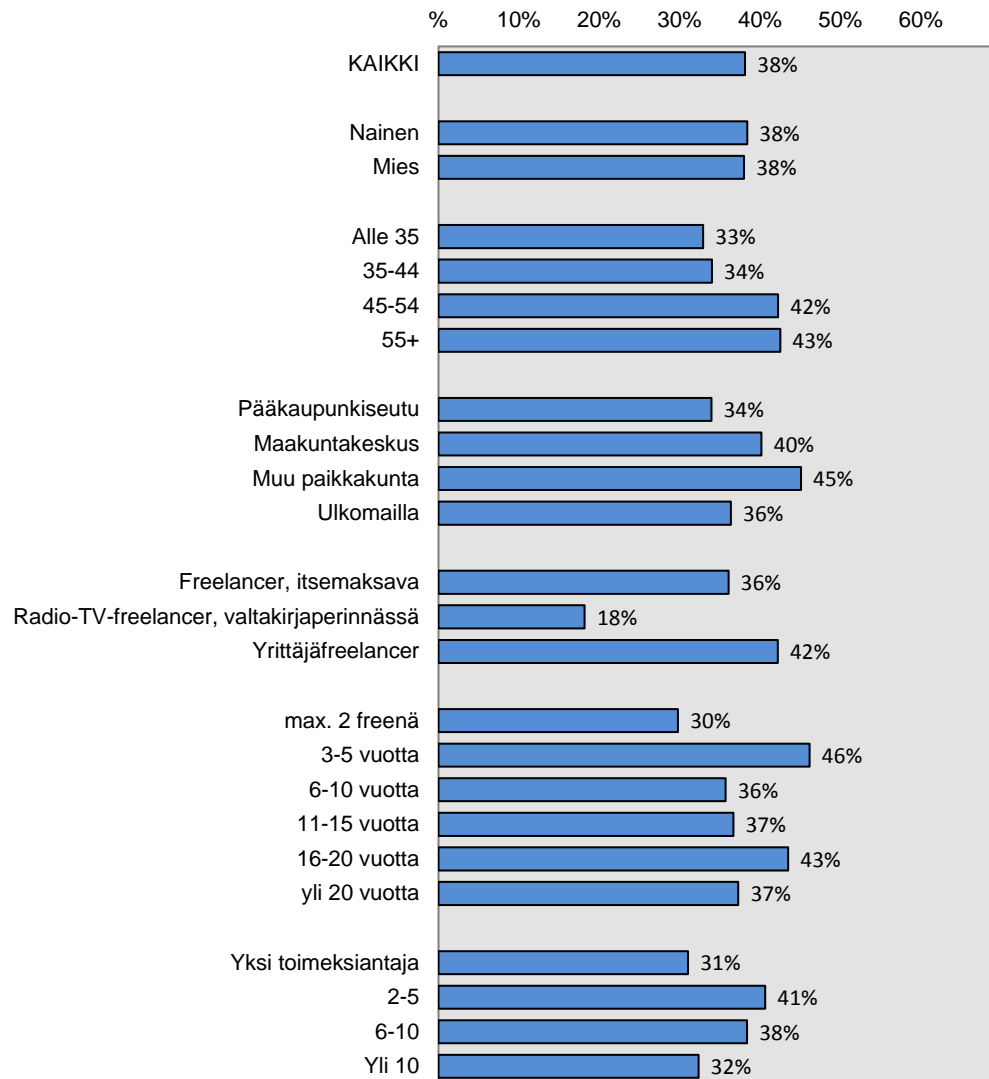
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
kontaktien solmiminen/ylläpitäminen ostajiin (%)

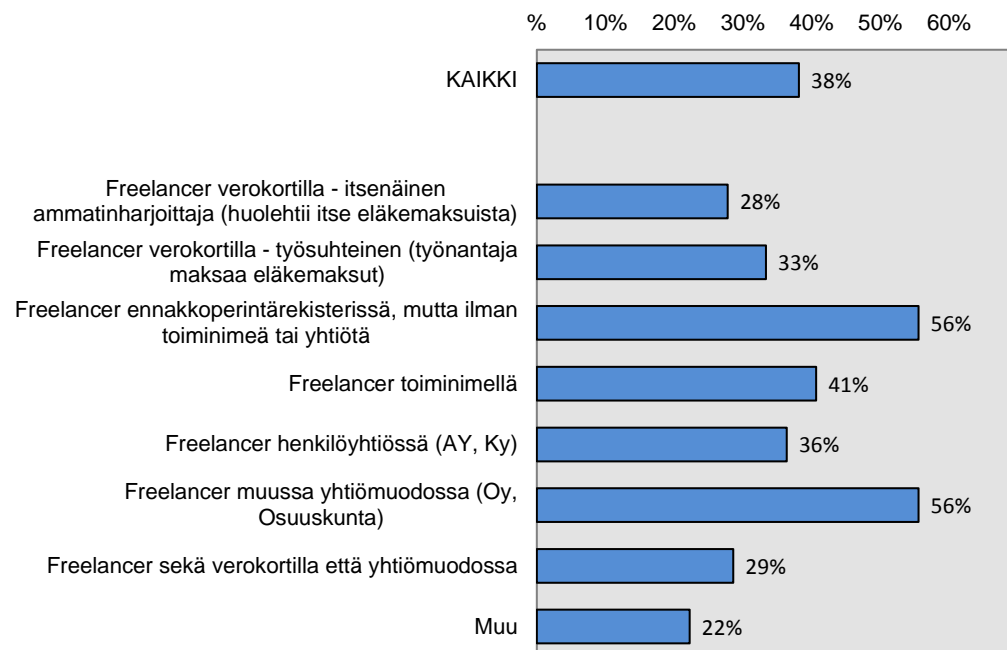
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
kontaktien solmiminen/ylläpitäminen ostajiin (%)

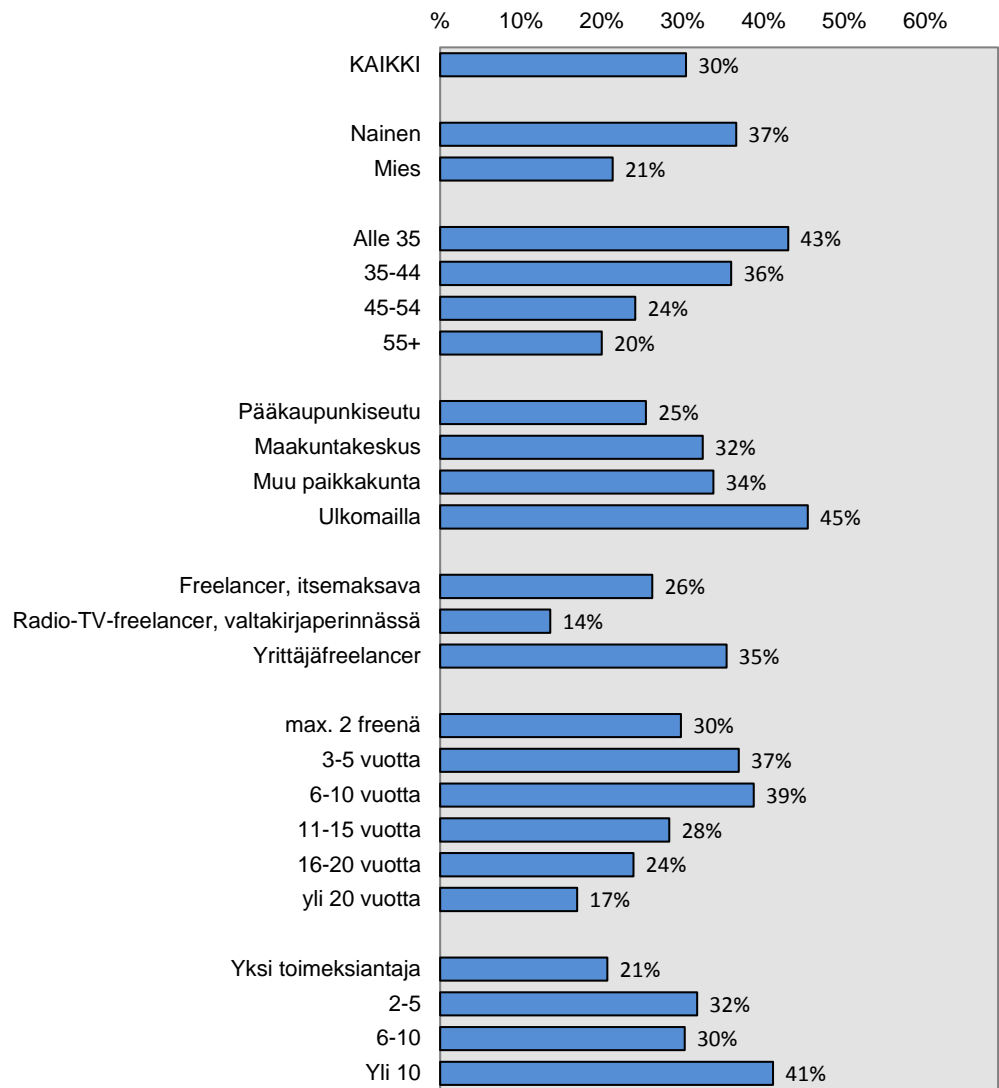
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
ideoiden markkinointi (%)

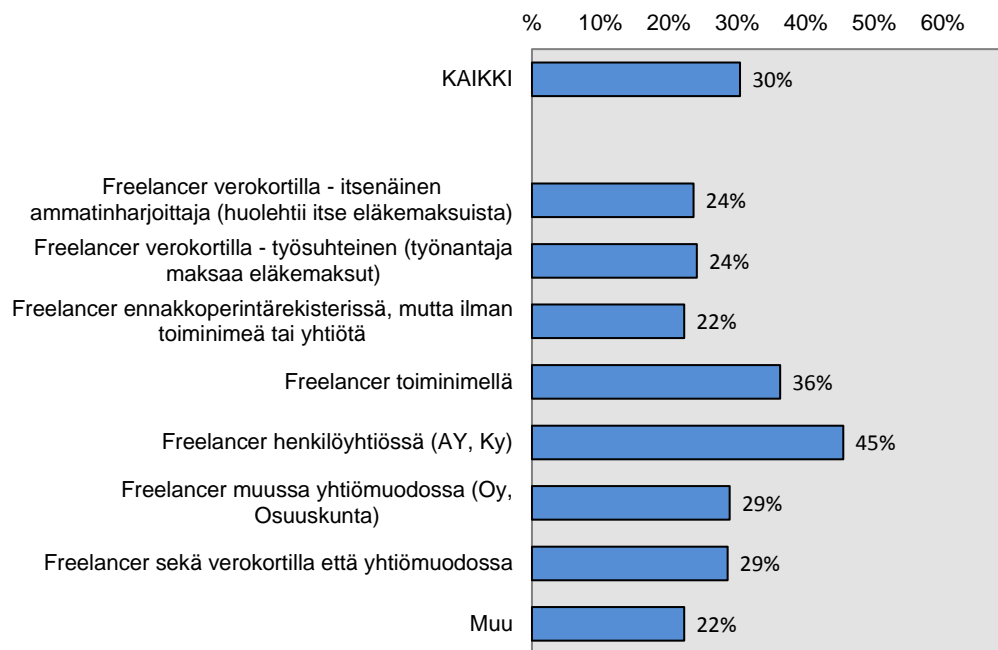
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
ideoiden markkinointi (%)

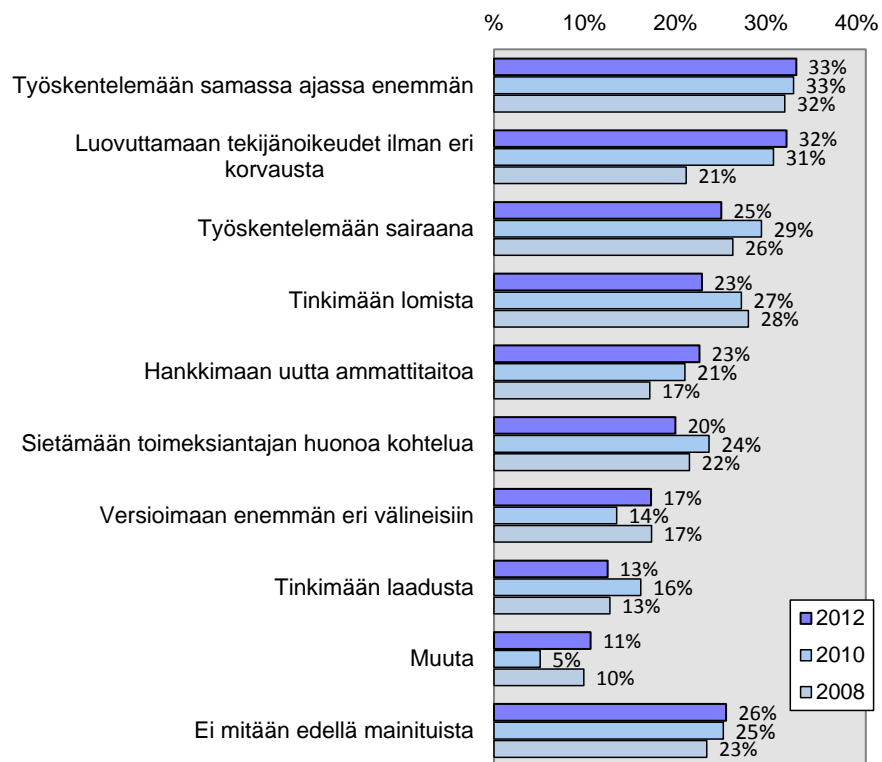
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
palkkioneuvottelut (%)

TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
palkkioneuvottelut (%)

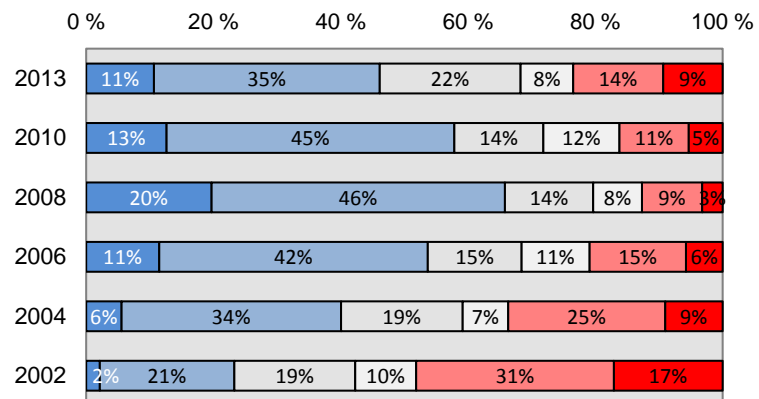

SAADAKSEEN SAMAN ANSION KUIN ENNEN,
JOUTUU NYKYISIN... (%)

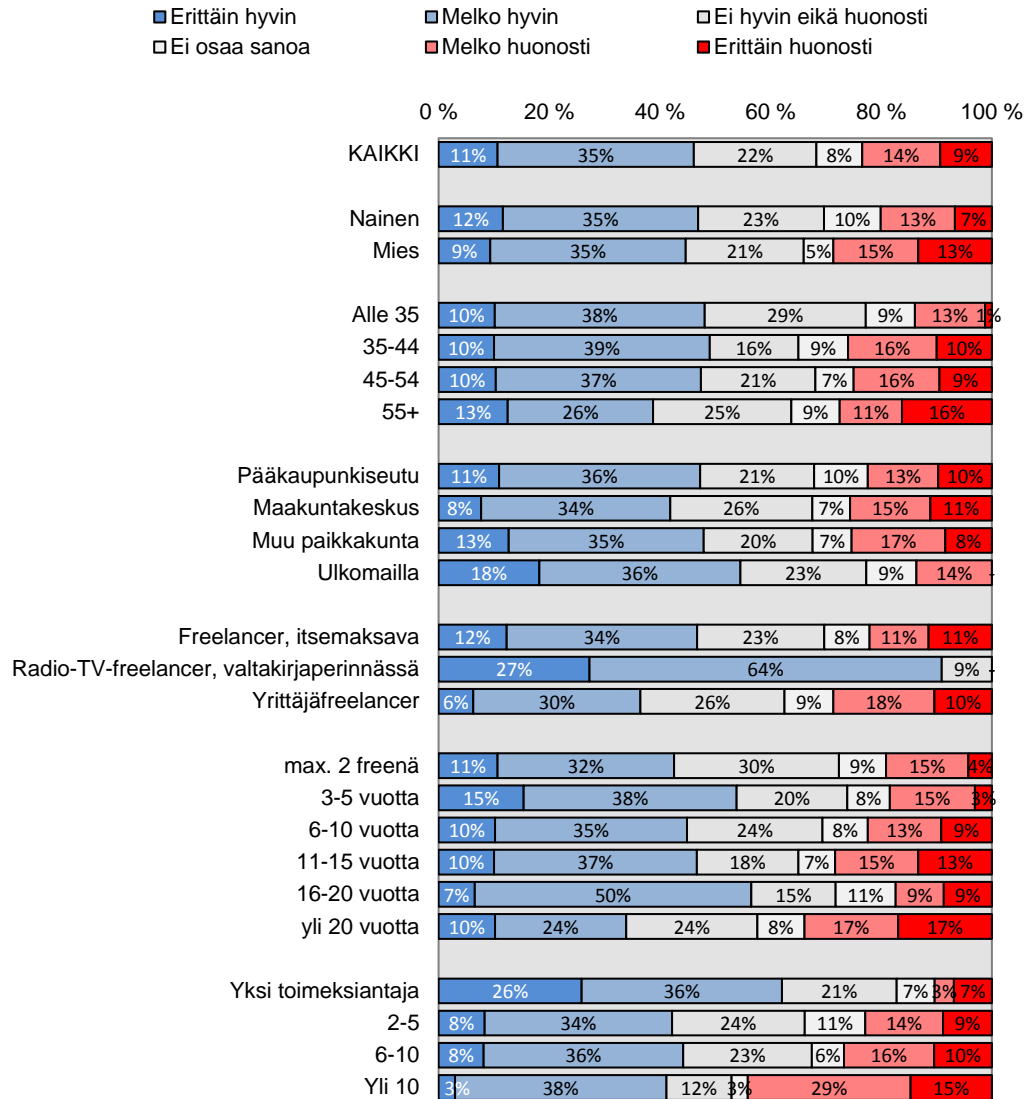
KÄSITYKSET SJL:N KYVYSTÄ TOIMIA
FREELANCER -JÄSENTENSÄ TAVOITTEIDEN SUUNTAISESTI (%)

■ Erittäin hyvin   □ Melko hyvin   □ Ei hyvin eikä huonosti
□ Ei osaa sanoa   ■ Melko huonosti   ■ Erittäin huonosti

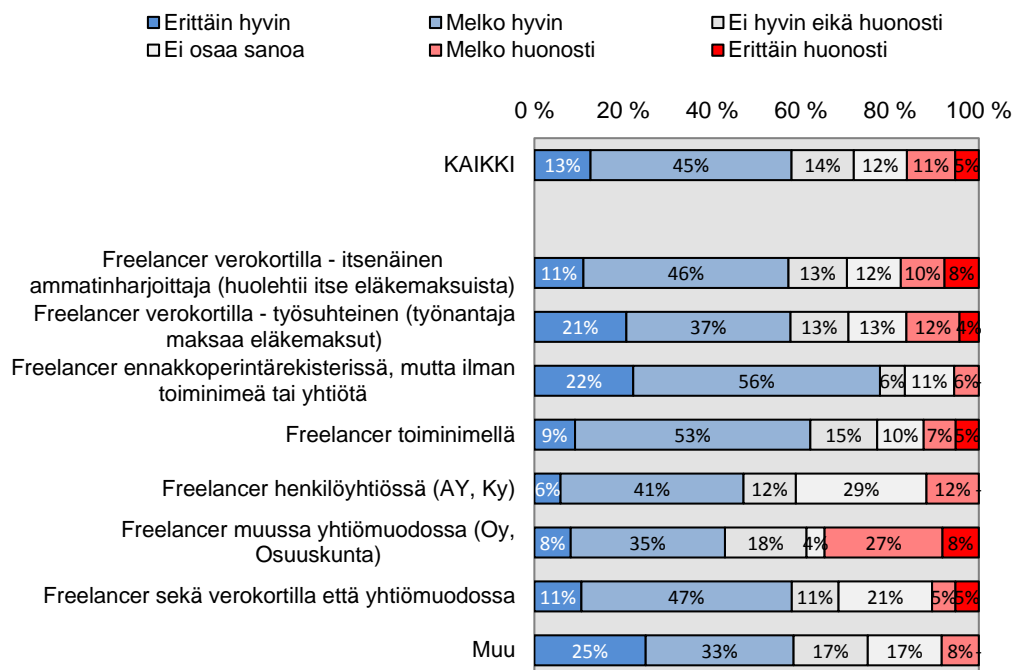

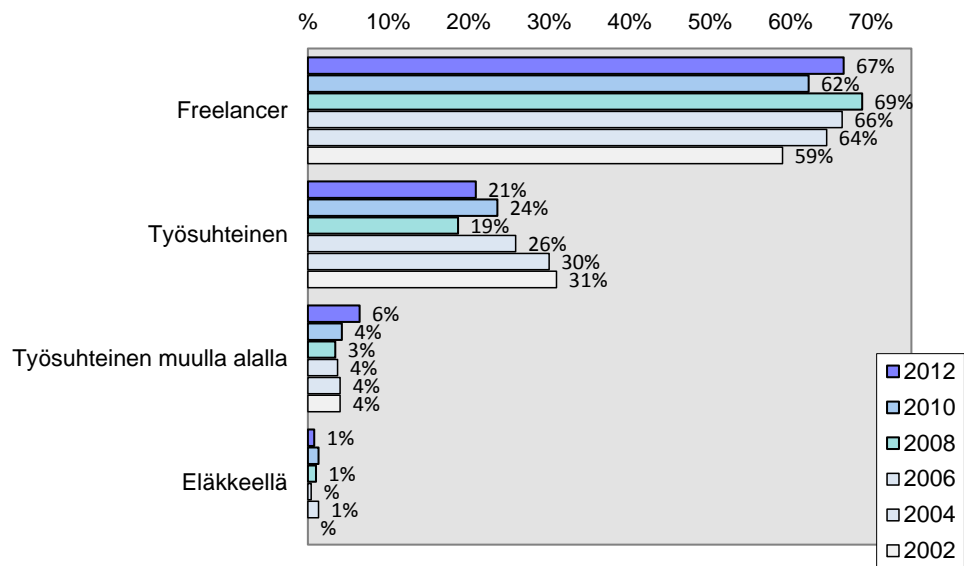
KÄSITYKSET SJL:N KYVYSTÄ TOIMIA FREELANCER -JÄSENTENSÄ
ETUJEN SUUNTAISESTI (%)

KÄSITYKSET SJL:N KYVYSTÄ TOIMIA FREELANCER -JÄSENTENSÄ
ETUJEN SUUNTAISESTI (%)

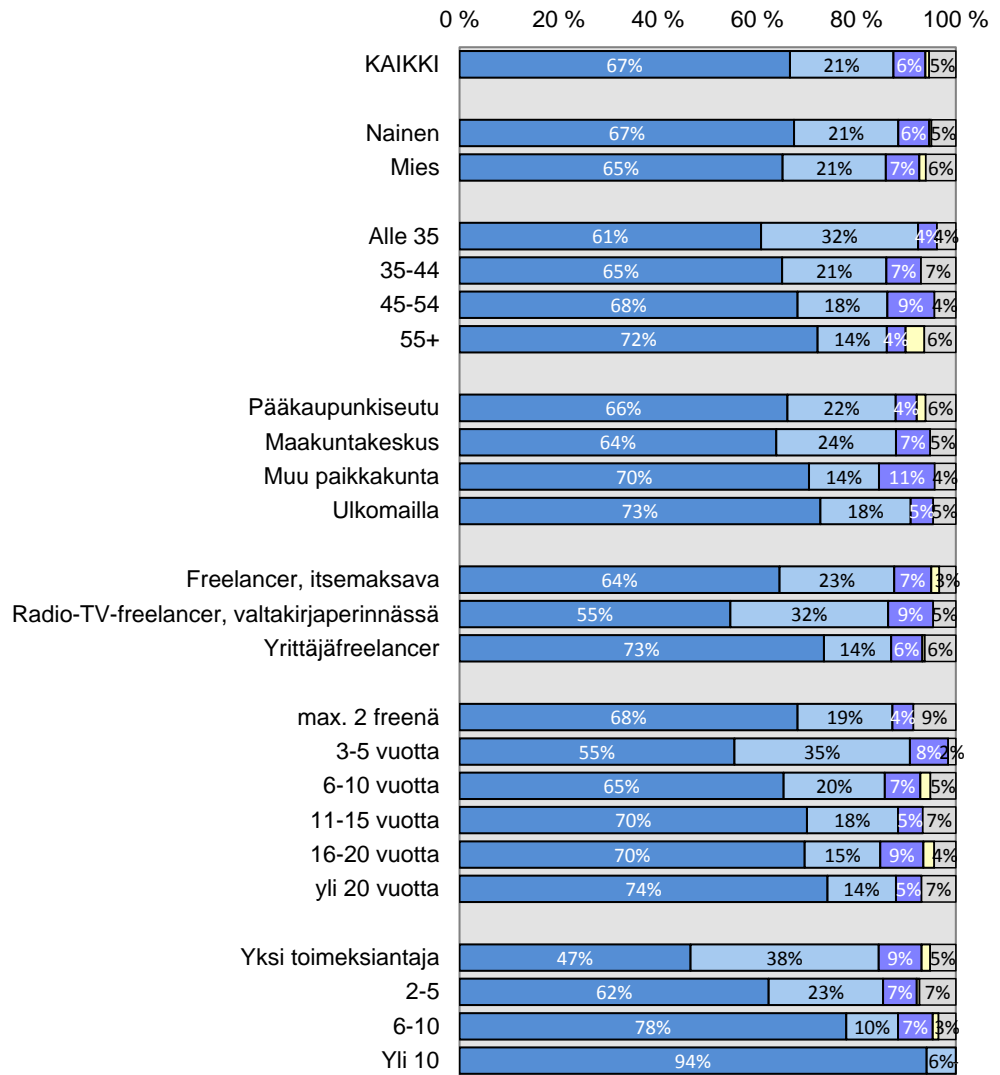

MIELUISIN TYÖSKENTELYMUOTO 2002 - 2012 (%)

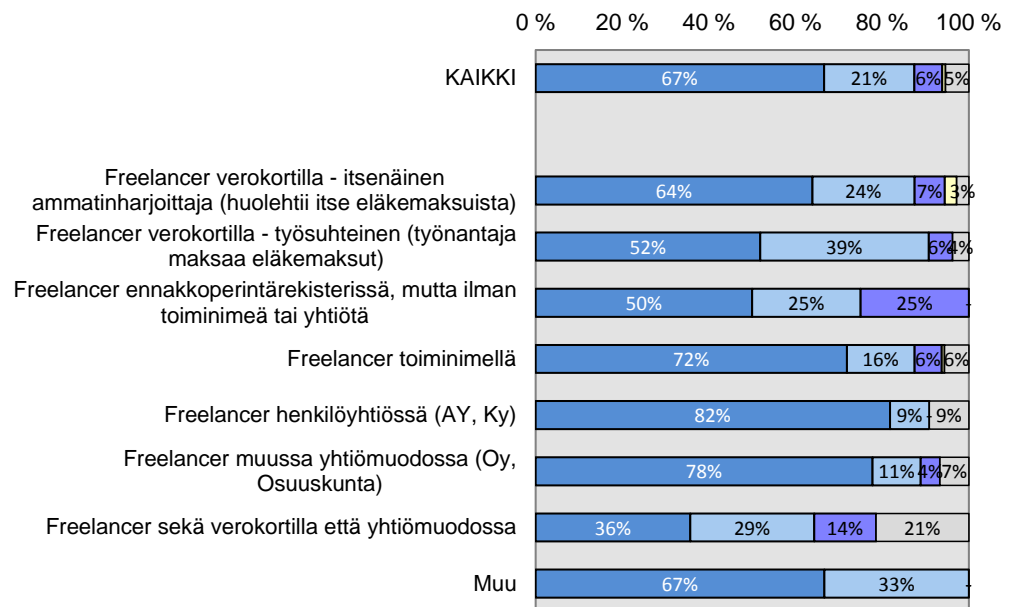
MIELUISIN TYÖSKENTELYMUOTO (%)

■ Freelancer ■ Työsuhteinen ■ Työsuhteinen muulla alalla ■ Eläkkeellä ■ Ei osaa sanoa

MIELUISIN TYÖSKENTELYMUOTO (%)

■ Freelancer ■ Työsuhteinen ■ Työsuhteinen muulla alalla ■ Eläkkeellä ■ Ei osaa sanoa

Kokonaislaskutus 2012

	Sukupuoli		Ikä					Asuinpaikkakunnan tyyppi			
	KAIKKI	Naiset	Miehet	Alle 35	35-44	45-54	55+	Pääkaupun- kiseutu	Maakunta- keskus	Muu paik- kakunta	Ulkomaat
Keskiarvo	35100	33300	37900	30100	35100	37500	35800	34200	36500	38500	22700
10	11000	11000	11000	9000	11700	11000	12600	12200	12700	10000	4500
25	18000	17500	20000	16500	20000	20000	17300	18000	18800	20000	8800
50	30000	30000	30000	24000	32400	34000	27200	30000	30000	32000	16500
75	46800	46000	49000	43000	46700	50000	45000	45500	50000	48200	36800
90	63000	58000	75000	54200	60900	70000	69700	64500	65600	69800	48300
	n=343	n=203	n=139	n=53	n=96	n=99	n=92	n=154	n=106	n=65	n=18

Verotettava tulo 2012

	Sukupuoli		Ikä					Asuinpaikkakunnan tyyppi			
	KAIKKI	Naiset	Miehet	Alle 35	35-44	45-54	55+	Pääkaupun- kiseutu	Maakunta- keskus	Muu paik- kakunta	Ulkomaat
Keskiarvo	24300	23400	25500	21539	26151	25710	22704	24900	25300	24100	15500
10	7000	6400	7200	4878	7000	5747	5754	8200	8600	3400	2000
25	12000	11600	14700	9900	14000	14775	11000	12400	13300	12000	6700
50	22100	21200	23500	18455	24000	25575	18949	23500	25000	21000	12000
75	34000	33300	35000	29000	36273	33967	32900	34800	33600	35000	20000
90	45000	45000	49580	44080	47300	45000	45850	45000	45900	47600	38500
	n=320	n=188	n=131	n=53	n=88	n=92	n=84	n=141	n=101	n=59	n=19

Kokonaislaskutus 2012

Toimiala

	KAIKKI	Pääosin sanoma-lehdistö	Pääosin aikakaus-lehdistö	Pääosin asiakas-lehdistö tai viestintätoimistot	Pääosin lehdistö (yht.)	Pääosin radio	Pääosin televisio	Yhtä paljon radio ja tv	Yhtä paljon lehdistö ja radio/tv	Pääosin verkkotoimittaminen	Pääosin kustannustoimitaminen
Keskiarvo	35100	30600	33300	43700	35800	26600	33900	28000	39600	28700	26000
10	11000	9400	8900	13300	10000	13000	14700	28000	16700	7000	14000
25	18000	15500	17400	25000	18000	16300	21200	28000	17000	11000	14500
50	30000	24100	30000	37000	30000	21800	32300	28000	44000	18100	20000
75	46800	41800	45000	55000	47300	40300	45400	28000	55000	54000	40500
90	63000	62500	65400	86900	69600	.	53100	28000	.	.	.
	n=343	n=44	n=121	n=68	n=233	n=8	n=58	n=1	n=7	n=7	n=5

Verotettava tulo 2012

	KAIKKI	Pääosin sanoma-lehdistö	Pääosin aikakaus-lehdistö	Pääosin asiakas-lehdistö tai viestintätoimistot	Pääosin lehdistö (yht.)	Pääosin radio	Pääosin televisio	Yhtä paljon radio ja tv	Yhtä paljon lehdistö ja radio/tv	Pääosin verkkotoimittaminen	Pääosin kustannustoimitaminen
Keskiarvo	24300	21300	21800	25800	22900	30500	28200	28000	27200	23000	18000
10	7000	3600	5200	7300	5400	18000	11800	28000	12000	3500	7000
25	12000	9100	10000	12700	10500	19000	17100	28000	12200	4300	9500
50	22100	18100	19500	25000	20000	26000	29400	28000	24600	17500	14000
75	34000	33800	29200	33500	32000	45000	35000	28000	44800	42800	28500
90	45000	40000	45300	54000	45100	.	44600	28000	.	.	.
	n=320	n=40	n=114	n=64	n=218	n=7	n=55	n=1	n=6	n=6	n=5

Kokonaislaskutus 2012

Toimintamuoto

	KAIKKI	Freelancer verokortilla (itsenäinen)	Freelancer verokortilla (työsuh- teinen)	Freelancer verokortilla (yht.)	Ennako- perintä- rekisterissä	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muussa yhtiö- muodossa	Verokortilla ja yhtiö- muodossa
Keskiarvo	35100	24800	29000	26700	36300	36900	39000	53200	32000
10	11000	8900	10500	9400	25000	12000	7600	14300	5100
25	18000	14300	17300	16000	25000	20000	24100	30000	18500
50	30000	22000	27600	25000	34400	34000	34000	50300	34500
75	46800	32100	38600	35200	50000	49700	60000	76400	43800
90	63000	47400	50000	47600	.	65000	82100	97000	61700
	n=343	n=64	n=49	n=175	n=7	n=149	n=11	n=42	n=12

Verotettava tulo 2012

	KAIKKI	Freelancer verokortilla (itsenäinen)	Freelancer verokortilla (työsuh- teinen)	Freelancer verokortilla (yht.)	Ennako- perintä- rekisterissä	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muussa yhtiö- muodossa	Verokortilla ja yhtiö- muodossa
Keskiarvo	24300	19500	26600	22500	29700	23700	29500	28000	30700
10	7000	5300	8600	7600	16900	6500	9000	5200	4200
25	12000	10800	14500	12000	17000	11600	11000	15000	16100
50	22100	16200	26000	20000	27700	21000	24000	25000	32500
75	34000	27100	38100	32400	40000	34000	50900	40000	41300
90	45000	37600	45000	42500	.	45700	.	55100	60200
	n=320	n=61	n=45	n=166	n=7	n=143	n=9	n=38	n=10

Kokonaislaskutus 2012

Jäsenmaksulaji

	KAIKKI	Itse- maksava	Radio/tv valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuuskunta- freelancer	Perusmaksu (työttö- myys)	Perusmaksu (muu syy)
Keskiarvo	35100	28300	35600	40900	32100	34900	12100
10	11000	10000	16600	13300	11000	15500	4000
25	18000	16000	21800	22000	15500	20900	4600
50	30000	25600	34500	36700	30000	37200	10700
75	46800	39400	46200	54000	47800	40000	20500
90	63000	50000	54000	77900	.	63200	.
	n=343	n=112	n=21	n=177	n=8	n=13	n=8

Verotettava tulo 2012

	KAIKKI	Itse- maksava	Radio/tv valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuuskunta- freelancer	Perusmaksu (työttö- myys)	Perusmaksu (muu syy)
Keskiarvo	24300	22100	32600	25300	23100	28800	7700
10	7000	8000	14100	5400	7000	5800	3500
25	12000	12000	18500	12000	10500	15100	3800
50	22100	21200	31700	23800	24500	29600	8000
75	34000	28000	43800	35500	29700	36300	11300
90	45000	40000	47600	50000	.	59200	.
	n=320	n=99	n=20	n=169	n=8	n=12	n=8

Kokonaislaskutus 2012

Pääasiallinen tehtävänimike										Säännöllisten toimeksiantajien lukumäärä 2012			
	KAIKKI	Toimittaja (lehdistö, verkko- julkaisut)	Toimittaja (sähköinen media)	Toimittaja (yht.)	Valo- kuvaaja	Ohjelma- tekninen	Graafikko/ graafinen suunnit- telija /AD	Kääntäjä, suomentaja	Kustannus- toimittaja	1	2-5	6-10	Yli 10
Keskiarvo	35100	34000	31600	33800	41400	28300	38700	38200	30000	26700	32600	39400	52900
10	11000	9000	16000	10000	11800	13000	14600	13200	15000	8800	11000	14000	18100
25	18000	17500	21500	18000	19500	15600	22300	21500	15000	13300	17000	25000	30000
50	30000	30000	29500	30000	35000	17500	34000	34200	30000	21600	28300	37200	49900
75	46800	46500	45000	46100	58500	48000	53300	45400	.	34700	45000	50000	79400
90	63000	63000	50000	61500	86900	.	81400	56900	.	44000	55400	69700	90000
	n=343	n=199	n=15	n=214	n=38	n=9	n=10	n=42	n=2	n=49	n=177	n=83	n=32

Verotettava tulo 2012

Pääasiallinen tehtävänimike										Säännöllisten toimeksiantajien lukumäärä 2012			
	KAIKKI	Toimittaja (lehdistö, verkko- julkaisut)	Toimittaja (sähköinen media)	Toimittaja (yht.)	Valo- kuvaaja	Ohjelma- tekninen	Graafikko/ graafinen suunnit- telija /AD	Kääntäjä, suomentaja	Kustannus- toimittaja	1	2-5	6-10	Yli 10
Keskiarvo	25500	23200	28300	23600	21800	23800	27500	30800	28500	20800	23200	28200	27600
10	8800	4800	15200	5100	6600	12000	7300	10500	12000	4700	4800	9900	10200
25	14500	11600	19000	12000	9800	15300	13800	18400	12000	10000	11200	15000	14500
50	23000	21000	28000	22000	15000	20800	23000	30000	28500	18200	20500	26000	26000
75	35000	33000	36000	33000	30500	32300	39500	42300	.	30600	33000	39900	35300
90	45100	45000	46200	45000	54600	.	54800	53000	.	39600	45000	53000	55400
	n=392	n=187	n=15	n=202	n=34	n=8	n=10	n=40	n=2	n=46	n=166	n=76	n=30

Kokonaislaskutus 2012 (RTV)

Pääasiallinen tehtävänimike

	KAIKKI (RTV)	Toimittaja	Ohjelma- tekninen	Kääntäjä/ suomentaja
Keskiarvo	36200	35800	41000	35600
10	16000	20000	15000	12600
25	21800	23900	15000	21100
50	36800	35000	53000	35600
75	47700	48800	.	45400
90	53200	.	.	52500
	n=37	n=8	n=3	n=22

Verotettava tulo 2012 (RTV)

	KAIKKI (RTV)	Toimittaja	Ohjelma- tekninen	Kääntäjä/ suomentaja
Keskiarvo	30500	31200	26000	31900
10	14700	17100	15000	9500
25	18500	18500	15000	18500
50	30000	30000	30000	32400
75	39700	42500	.	42300
90	45500	.	.	46500
	n=36	n=9	n=3	n=20

Kokonaislaskutus 2012 (RTV poislukien)

Jäsenmaksulaji

	KAIKKI (pl. RTV)	Itse- maksava	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Keskiarvo	35000	28300	41100	33800
10	11000	10000	12600	11000
25	18000	16000	21700	14000
50	30000	25600	36300	30000
75	46600	39400	54700	48700
90	65300	50000	80000	.
	n=306	n=112	n=161	n=7

Verotettava tulo 2012 (RTV poislukien)

	KAIKKI (pl. RTV)	Itse- maksava	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Keskiarvo	23500	22100	24900	24000
10	6400	8000	4600	7000
25	11900	12000	11800	8500
50	20500	21500	22000	25000
75	33200	28000	35000	30000
90	45300	40000	50000	.
	n=284	n=99	n=153	n=7

Kulut 2012

	KAIKKI	Naiset	Miehet	Alle 35	35-44	45-55	55+	Pääkau- punkiseutu	Maakunta- keskus	Muu paik- kakunta	Ulkomaat
Datasta	11100	9800	12900	8100	9600	11400	14200	9800	12600	13300	5900
Vähentäen	11200	10000	13100	8900	9800	11500	14200	9700	12700	14200	6500

	KAIKKI	Pääosin sanoma- lehdistö	Pääosin aikakaus- lehdistö	Asiakasleh- distö tai viestintä- toimistot	Pääosin lehdistö (yht.)	Pääosin radio	Pääosin televisio	Yhtä paljon radio ja tv	Yhtä paljon lehdistö ja sähköinen	Pääosin verkkotoi- mittaminen	Pääosin kustannus- toimit- taminen
Datasta	11100	9300	12500	16800	13100	1800	5500	2500	10000	8200	8200
Vähentäen	11200	10400	11600	17900	13300	1200	5200	ei mainittu	11700	8700	8000

Kulut 2012

	KAIKKI	Freelancer								Radio/tv			
		Freelancer verokortilla (itsenäinen)	Freelancer verokortilla (työsuh- teinen)	Freelancer verokortilla (yht.)	Ennako- perintä- rekisterissä	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muussa yhtiö- muodossa	Verokortilla ja yhtiö- muodossa	Itse- maksava	valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuuskunta- freelancer
Datasta	11100	4400	2400	3600	7500	13300	15000	25700	7900	5900	3200	16400	5800
Vähentäen	11200	4500	2600	3700	6600	13700	15500	24800	8600	5900	3500	16500	8900

	KAIKKI	Toimittaja						Graafikko/ graafinen			6-10 Yli 10			
		(lehdistö, verkko- julkaisut)	Toimittaja (sähköinen media)	Toimittaja (yht.)	Valo- kuvaaja	Ohjelma- tekniinen	Graafikko/ suunnit- telija /AD	Kääntäjä, suomentaja	Kustannus- toimittaja	1 toimeksi- antaja	2-5 toimeksi- antajaa	6-10 toimeksi- antajaa	Yli 10 toimeksi- antajaa	
Datasta	11100	11600	4600	11100	19900	7200	11200	7000	1500	5500	10000	12500	23400	
Vähentäen	11200	11600	5000	11100	21600	6400	11200	6700	1500	5600	10000	13200	23000	